

Paur kute Rômakam me jamã / pi'ôk no'ôk ne ja.

Paur ne kríraxbê Rômakam me jamã pi'ôk no'ôk ne. Näm kríraxbê Rôma'yr têm kutã memã pi'ôk no'ôk ne. Näm 'yr têm kêt rã'ã, kute Rôma pumûnh kêt rã'ã ne kam 'yr têmmâ krà ne kam amikukâm memã pi'ôk no'ôk jano. Me kute Jeju mar kute omûnh ne kam ôkre kadjwînhbê kute amim,

—Nà mrâmri ne Metîndjwînh kute Paur janor. Näm prîne kute Metîndjwînh kukrâdjâ marja pumû, anhýr kadjy. Kam ne Paur memã Metîndjwînh kukrâdjâ'ã ajarêñ memã kum,

—Me kunî ne me axwe, ane. Mebê idjaer nàr, pyka kunikôt me kunî axwekam mexo kute Metîndjwînh têp kêtkumrêx. Nhym be Metîndjwînh ukaprîkôt arým me bamã me bapytâr djwînh jano. Me bamã kurê rã'âkam, bamã bajaxwe kînh rã'âkam me bawyr me utâr djwînh jano. Nhym kam me kunî, mebê idjaer, nàr kon pyka kunikôt me kunî dja me tu amim Jeju markumrêx nhym Metîndjwînh arým meo kra ne meo týx, axwebê meo týx nhym me arým katât ar amijo ba. Nhym Metîndjwînh dja kum me abê rã'â rã'â rã'â. Ne kam ajte amû akati 'ô kam dja ajte mebê idjaero týx nhym me arým 'yr amijo akêx. Näm ã Paur memã ane. Täm ne ja.

1 1Ba ibê Paur. Ibê Jeju Kritu nhô àpênh. Ta ne amiwîr ijuw ne arým mebê amim ipytân ar ijo ba. Ijo ban arým ijano ba arým Kritu'â ujarêñ ny jarêñho iba. 2Amrêbê: ne kukwakam memã kabêñ jarêñh djwînh ar me bakukâmâremã ujarêñ ny jarêñ mã memã kum,

“Dja Metîndjwînh ï memã ujarêñ ny jarê.”

Näm me ã Metîndjwînh nhô pi'ôkkam memã ane. 3Kra'ã ne ujarêñ nyja. Krabê Jeju Kritu'â ne ujarêñ nyja. Me banhô Bênjadjwîrbê kumkati'ã ne ujarêñ nyja. Näm Kra amijo ï ne nã kurûm kato. Nã kurûm katon arým kôt kubê me bakukâmâre Dawi tâmdjwî. 4Ne kam tyn akubyn tîn nhym kam Metîndjwînh Karô arým memã týx jadjâ nhym me arým týx. Týx ne arým memã Jeju'ã ujarêñ ar ba. Ne memã kum,

—Mrâmri, Jejubê Metîndjwînh Krakumrêx. Ga, tyk ne akubyn tînja pumû, anhýro ba. 5Tâ ne tu kum ikaprîn ijano ba arým memã lâ idjujarêñ ar iba. Gêdjâ apýnh me ba djâ kunikôt me idjujarêñ man arým tu amim Jeju markumrêx ne arým katât kabêñ man kôt ar amijo ba. Ja kadjy ne ijano ba Jeju'ã idjujarêñ ar iba. 6Ga, ar gadjwî Jeju Kritu kute amiwîr ar ajwîr ne ar ajo baja pumû.

⁷Krîraxbê Rômakam Metîndjwînh kum ar ajabê. Kute ar ajo aminhô kadŷ arŷm amiwŷr ar ajuw ne ar ajo ba. Ar akunîmâ ne ba pi'ôk no'ôkjakam ikabêñ jarê.

Gê Metîndjwînh tu kum ar akaprî. Kubê ne me Babâm. Ne kam Bênjadjwŷr djwînhbê ne Jeju Kritu. Gê ar tu kum ar akaprî^a ar ajo ba gar adjumar mex râ'â ne.

Paur kute Rômakam me omûnh prâm'â amijarênh ne ja.

⁸Ba mâ ijo ba djwînh, Metîndjwînh kumrêxmâ ar ajarêñ mâ kum ar akunîkam amikînh jarê. Apŷnh me ba djà kunîkôt ne me ar ajâ abenmâ kum, —Onij, Krîraxbê Rômakam me arŷm tu amim Jeju markumrêx, anhŷro ba. Ba kam ar akam ikînhkumrêx.

⁹⁻¹⁰Ne Metîndjwînhmâ ar ajarêñ râ'â ne. Kum idjâ'wŷr kunîkôt ne ba mâ kum ar ajarê. Ba ar awŷr itêm kadŷ mâ kum amijo a'uwan ne kum,

—Djûnwâ, ba jakam krîraxbê Rômakam ar'yr têñ ar'yr bôx, idjumar mex ne ar'yr bôx. Ga mrâmri aje ar'yr ibôx'â amim karô jabej ba jakam ar'yr ibôxkumrêx. Nâ bâm â kum amijo idjâ'wŷro ane. Mrâmri ne ba ar awŷr ikrâ ne. Djâ nã bâm ar amâ ijêx? Metîndjwînh ta ne kute ar amâ ijêx kêtktô kute imar. Djâm kum idjâpênh kêt got? Mrâmri Kra'â ujarênh ny ne ba kâj bê memâ arênhko ibakumrêx. Kam ne ba mrâmri ar amâ arênhkumrêx.

¹¹Mâyam ne ba â kum idjâ'wŷro ane? Bir, ije ar apumûnh prâ:mkam. Dja ba ar akam bôx ne Metîndjwînh kadŷ arŷm ar amâ adjâpênh djâ'ô'â karô. Metîndjwînh Karô kukwakam ar amâ 'â karô gar arŷm maro aban arŷm Jejukôt ar amijo aba. Kôt ar amijo aban arŷm 'â angrâ tŷx ne 'â adjukanga kêtktôkumrêx. ¹²Gwaj kam baje tu amim Jeju markumrêx'â aben pumûn arŷm aben man kam tu amim Jeju mar tŷ:xkumrêx ne bakînhkumrêx.

¹³Bir, ar awŷr itêmmâ ne ba mâ amim 'â karô krâptî nhym apŷnh mâyja mâ ibê aptâ. Ar aje imar kêt karô ne ba ar amâ ja jarê. Imâ ar awŷr ibôx prâm. Ga, me kute bâygogo djêo baja pumû. Arŷm me kute ê parkam kînhkumrêx. Badjwŷ dja ba ar akam bôx ne Jeju'yr me kwŷo akêx nhym me arŷm tu amim markumrêx. Tu amim markumrêx ba kam arŷm ikînhkumrêx. Ije me akam Jeju'yr meo akêx prâm kute mrâmri ne ba ije pyka 'ôkamdjwŷ arŷm 'yr meo akêxja pyrâk. Kute arŷm ije amû me bajtem 'ôdjwŷkam 'yr meo akêx pyrâk. Me ibê idjaer ne ba me mebê idjaer kêtô me bajtemo iba. Ba ne ba ije Metîndjwînh'yr me bajtemo akêx prâmumrêx.

¹⁴Jeju imâ me kuni'â karôkôt ne ba ije me kuni'mâ 'â ujarênh ny jarênh prâm. Me krôr tûmbê kregujamê me krôr nyjamâ ije arênh prâm. Ne me krâ mexmê me krâ mex kêtgmâ ije arênh prâm. Ije Jeju'yr meo akêx kadŷ

^a1.7 Djâm gwaj ba ne gwaj bajaxwe kêt nhym pânk kum gwaj bakaprî Kati. Gwaj ba ne gwaj te bajaxwe kêtgmâ. Nhym be, ta ne tu kum gwaj bakaprî.

ne ba ije memā arēnh prām. ¹⁵Kam krīrAXBÊ Rômakam me gadjwymā ije Kritu'ā ujarēnh ny jarēnh prā:mkam ne ba dja.

¹⁶Bir, djām ije Kritu'ā ujarēnh ny jarēnhbê ipijām? Kati. Ba arēnhkumrēx nhym me arȳm kwȳ ī pýnhköt tu amim markumrēx nhym kam Metindjwýnh arȳm me utà. Týxköt me utà. Mebê idjaer kumrēx ne me utà. Ne kam me bajtembê kregujadjwý me utà. Kam ne ba ije arēnhbê ipijām kêtakumrēx. ¹⁷Ujarēnh nykam ne Metindjwýnh kute memā axwe kêt jarēnhjao amirít gwaj arȳm kam kuma. Dja me tu amim markumrēx nhym arȳm memā axwe kêt jarē nhym me arȳm kum mex. Dja me tu amim markumrēx ne amim marbê ar ba rā:ā; ne. Me bakukāmāre kabēn kôt ne ba ar amā arē. Amrēbê: me bakukāmāre memā kum,

“Metindjwýnh kute memā axwe kêt jarēnh nhym me arȳm kum mexja dja me tu amikajmā:ā markumrēx ne arȳm tīn ne ar ba”, ane.

Amrēbê: ne me bakukāmāre memā ja jarē nhym me arȳm 'ā pi'ōk no'ōk ne. Kam mrāmri dja me tu amim Kritu markumrēx nhym Metindjwýnh arȳm memā axwe kêt jarēnhkumrēx nhym me arȳm kum mexkumrēx ne. Näm ā meo ane ba kam krīrAXBÊ Rômakam ar aje amim Jeju marjamā arē.

Paur kute memā Metindjwýnh mekam ngryk jarēnh ne ja.

¹⁸Nhym be, atemā mȳjjja ne Metindjwýnh kute me axwemā o amirít. Amingryk ne memā o amirít. Me kute Metindjwýnh mar prām kêt ne axweja kunikam ne ngryk ne. Me axwekam kute amim,

—Kati. Ije kabēn katatwā mar prām kêt, anhýro bajamā ne mekam ngryko amirít ne. ¹⁹⁻²⁰Godja me kwȳ amim,

—Mýkam ne Metindjwýnh ikam ngryk ne? Djām arȳm imā amijo amirít ba kuma? Kati. Ta kute imā amijo amirít kêtakam ne tu ikam ngryk ne, ane. Djām mrāmri ne me kwȳ kabēna? Kati. Näm me 'ēx. Arȳm ne me Metindjwýnh man mar kajgo. Me te kute noo omūnh kêt nhym Metindjwýnh arȳm prīne memā amijā mȳjjja kwȳo amirít ne nhym me arȳm kuma. Tý:xi ne týx rā:ā; rā:ā ne. Kubê me kunimē mȳjjja kuni tīn djwýnhkumrēx. Ja ne o amirít nhym me arȳm kuma. Adjákamā ne mȳjjja kuni: nhipêx nhym me arȳm omū. Jakamdjwý mȳjjja rā:ā nhym me arȳm omū. Mȳjjja rūnh, mȳjjja pyma, mȳjjja tīn nhym me arȳm prīne omūn arȳm apókmā amim,

—Be, Metindjwýnh tý:xi ne týx rā:ā; rā:ā ne. Kubê ne mȳjjja kuni, me kuni tīn djwýnhkumrēx. Näm me ā amim anen arȳm Metindjwýnh man kam mar kajgo.

²¹Djām me kute markam kum,

—Metindjwýnh ara:x ne apyma:kumrēx. Me imā akī:nhkumrēx? ane. Arkati. Näm me te Metindjwýnh man kum rax jarēnh kêt ne ate kubê krā. Ate kubê kräkam ne me arȳm arīk amim mȳjjja:ā karō punuo ba. Bēn katikumrēxkam ne me arȳm no kêt ne kam arȳm umar djàkam kute akamât kô tyk pyràk. ²²Me ta ne me amijo krā mex ne amijo àmra ar ba. Ne kam mrāmri arȳm no kêtakumrēx. ²³Ne kam arȳm Metindjwýnh raxo kubê kumkatija mar kangan kum amijarēnh kanga, Metindjwýnh tīno kubê kumkatija kanga. Ne ate kam pānh apýnh

mebêngôkre,^b àk, mry, mry ngângão mrânh, apýnh mýjja tîn 'ikrân maro ba.
Maro ban arým karõ nhipêx ne o Metîndjwýnh ne kum amijarêho ba.

²⁴Nhym kam Metîndjwýnh arým wânh memã ire. Me kum mýjja punu prâmja ta kute wânh ar o ba kadjy wânh memã ire. Me ta kute wânh ari prô, mjên kupa'ã kurê ba kadjy. Me ta kute aben nhio àpnu kadjy. Ja kadjy ne wânh memã ire. ²⁵Mrämri Metîndjwýnh katât amikabẽn jarênhkumrêx nhym me arým aminhirôbê kabẽn rê. Aminhirôbê kabẽn rên arým pânh me 'éxní kabẽn'yr amijo akêx ne kôt ar amijo ba. Me ren mýjja kunî nhipêx djwýnh maro ban ren kum rax jarênh ban ren kum àpênh ar ba rã'ã ne. Nhym be, kati. Näm me kangan arým mýjja nhipêxmâbit rax jarênh ban kum àpênh ar ba. Nhym be, mrämri ne mýjja kunî nhipêx djwýnh ra:xi. Me kute amim marja kute kum rax jarênh rã'ã: rã'ã ne. Mrämri ne ba ar amã arênhkumrêx.

²⁶Nhym be, me axwe ne me Metîndjwýnh kanga. Nhym kam Metîndjwýnh arým wânh memã ire. Me kum mýjja punu prâm ta kute wânh ar o ba kadjy ne wânh memã ire. Nhym me arým pijàm kêt ne axwe amijo ban kam abenbê me kupênhô ba prã:m. Me nire axwe amijo ban me my kangan arým amikupa'ã me nire kupênhô ba. ²⁷Nhym me mydjwý axwe amijo ban me ni kangan aktâ kurê prã:mkam pijàm kêtkam amikupa'ã me my kupênhô ba. Kam Metîndjwýnh arým memã axwe pânh jarênh katât. Me ta ne me amijo bikênh mex ne.

²⁸Metîndjwýnh ne kute õ mýjjakôt arým memã amijo amirít nhym me arým kuma. Ne kute mar rã'âmã ne ate kam ajte amim,

—Kati. Ije mar prâm kêtkumrêx, anhýro ba. Mä me kute ã amim anhýro bakam ne Metîndjwýnh arým wânh memã ire. Nhym kam me arým mýjja punubit man arým axwe amijo ba.

²⁹Ne kam apýnh axwe kuniö ba tý:x ne.

Ne ajte ari prô, mjên kupa'ã kurê ba prã:mkumrêx ne.

Ne ajte meo bikênh kume:x.

Ne ajte kute amim mýjja rûnho atom prã:m.

Ne ajte amim meo bikênh'ã karõ prã:m.

Ne ajte me õ mýjja'ã ngryk prã:m.

Me axwe amijo bakam ne me ajte aben par prã:m.

Ne ajte kute kabêno aben japanh prã:m.

Ne ajte memã 'êx ne me noo biknor prã:m.

Ne ajte kum me kurê:

Ne ajte kute me kàxã me arênh prã:m ne.

³⁰Me axwe amijo bakam ne me ajte memã me kurê'uk prã:m ne.

Ne ajte kum Metîndjwýnh kurê:o ba.

Ne ajte tu memã àkjêr prã:m ne.

Ne amijo àmra prã:m ne.

Ne ajte amibẽn prã:m ne.

^b 1.23 Apýnh me õ pyka djari kunikôt ne me kunî bêngôkre.

Ne ajte apýnh axwe kumex'ã amim karõo ba prã:m ne.

Nhym me bãmmẽ me nã ar te ar me akre: nhym me ajte amakkre
kêt prã:m ne.

³¹ Me axwe kute amijo bakam ne me ajte no kêt: t ne.

Ne ajte 'êx ne we memã kabẽn pydjin arẽnh nhym me me mar pydji.

Mar pydji nhym me atekam ajte,

—Kati. Dja ba ipêx kêt ne, anen ajte kabẽn 'ödjhýo ikjêñ kabẽn pydji
mar këtkumrêx ne.

Ne ajte kum me abê këtkumrêx ne.

Ne ajte ukaprí këtkumrêx.

³² Me kute ã amijo anhýro bajamã ne Metindjwýnh arým memã axwe
pãnh jarë. Me axwejakam me biknormã. Täm ne arým memã arẽ nhym
me arým príne kuma. Näm me te kuman axwe amijo ba rã'ã ne. Djäm me
axwe amijo babit? Kati. Näm me ajte apýnh axwe ja'ã amũ memã kum,

—Ã amijo ane. Kam ne me kum me akînhkumrêx, anhýro ba. Näm me
ã axweo ane ba kam arým wãm Rômakam me amã arẽ. Täm ne ja.

Metindjwýnh kute memã axwe pãnh jarënh.

Mat 13.41; Ruk 13.3; Idja 9.27

2 ¹Me akwì ne ga me amũ memãbit axwe jarënho aba. Djäm me
gadjwì ajaxwe kêt got ga me amũ me wã'lã amim,

—Me axwekumrêx. Dja Metindjwýnh me axwe pãnh me kanga, ane? Me
aje me'ã amim, “Dja me axwe pãnh me kanga”, anhýr kôt dja Metindjwýnh
me gadjwì arým me akanga. Mýkam? Bir, me gadjwì me ajaxwekam. Me
ajaxwe kute mrãmri ne amũ me wã axwe pyràk. Me axwe kôt me ajaxwekam
dja me gadjwì pãnh me akanga. Djäm me aje Metindjwýnhmã kum,

—Ijaxwe kêt. Ga ren ikanga kêt, anhýrmã? Kati. Me gadjwì me axwe
kôt ajaxwekam ne ga me aje te kum anhýrmã.

²Nhym be, me kute ã axweo bao anhýrja'ã ne Metindjwýnh katà:t
memã kum,

—Pãnh dja me biknor tokry djàkam akuno, ane. Täm ne gwaj baje
markumrêx. ³Me abê pykakam me ī kajgo. Akajgokam aje amũ me wãbit'ã amim,
“Dja Metindjwýnh pãnh kanga”, anhýro aba. Ne kam ajte mekôt ã ajaxweo ane.
Mekôt ã ajaxweo anhýrkam djäm apydji Metindjwýnh kute akanga këtmã? Kati.
Gadjwì. Dja katât amã ajaxwe jarë ne kam arým pãnh akangakumrêx.

⁴När, ga me te ã ajaxweo ane nhym Metindjwýnh ukaprí ra:x ne ngryk
tô:n kute amijã ngryk nê 'ätu:m. Djä ne ga me ukaprí'ã amim, “Kê, djäm
mýjja mex”? ane? Kati. Kwârïk wãnh ã amim anhýr kêt. Metindjwýnh
kute me ajaxwebê amiwyàr ajo akëxmã ne kum me akaprí:. Me aje 'yr
amijo akëxmã kum me akaprí. Djäm me aje amijã ja mar kêt?

⁵Ga me atekam ajte kubê ajamakkre kêt ne 'yr amijo akëx prãm kêt. Be ga, me
mã kute amim mýjjao atomja pumü. Me mã amim adjuw nhym arým mã kàjmã

ajkamēn arȳm kum ra:xja pumū. Ga me aje me uràk ne mā ajaxwe nhym mā me akam ngryk ne mā kàjmā me akam ngryk ajkamē. Nhym kam dja õ akati arȳm me awȳr bôx. Kute katât memā axwe pânh jarênh djà nhô akati me awȳr bôx nhym arȳm me akam ngry:k ne. Me ajamakkre kêtakam me akam ngry:k ne.

⁶Dja Metîndjwŷnh katât memā o pânh. Dja katât apŷnh me kute mŷjjao ba kôt memā o pânh. Me ī pŷnhkôt katât memā o pânh. ⁷Me kute arek katât amijo bajamā dja katât memā o pânh. Metîndjwŷnh kute ta amimexo meo mex kadjy, ne kute memā, “Amexkumrêx”, anhŷr kadjy, ne kute memā ī ny, ī punu prâm kêtja nhôr kadjy ne me arek katât amijo ba. Nhym kam Metîndjwŷnh katât memā o pânh nhym me arȳm Metîndjwŷnh kôt tîn ne ar ba râ: râ: ne.

⁸Nhym be, me kute amidjwŷnhbit mar ne kute kabën katât kangan me axwe kôt axwe. Dja katât me jadwjymâ o pânh ne arȳm mekam ngry:k ne. Nhym kam arȳm mŷjja pyma: mekam apôx. ⁹Me me axwe kôt axweja dja me arȳm ī pŷnhkôt umar punure ne tîn prâ:m. Mebê idjaer kumrêx dja ā ane. Nhym kam me bajtemdjwŷ ā ane.

¹⁰Nhym be, me mex kôt me mexja dja me arȳm me:xkumrêx nhym Metîndjwŷnh arȳm kum me ki:nhkumrêx. Nhym kam me arȳm umar me:xkumrêx. Mebê idjaer kumrêx dja ā umar mexo ane. Nhym kam me bajtemdjwŷ ā ane. ¹¹Mŷkam dja me ā ane? Bir, djâm Metîndjwŷnhmâ me'õ pyman kute kum 'ã mamâ? Arkati. Nâm me kunio kute aben pyràk ne katât kute memā o pânhkumrêxmâ.

¹²Metîndjwŷnh ne me bakukâmâre Môjdjêmâ kukrâdjâ jarê. Me kute katât amijo ba kadjy kukrâdjâ jarê nhym amû mebê idjaermâ arê. Nhym kam me aben djô'ã kukrâdjâl'â, “Môjdjê kukrâdjâ, Môjdjê kukrâdjâ”, anhŷro ba. Dja Metîndjwŷnh katât memā axwe pânh jarênho nhŷ.

Nhym me bajtem, memâ me kute Môjdjê kukrâdjâ jarênh kêtja. Godja me bajtemja kwâ kam axwe jabej arȳm axwe pânh akuno. Djâm kam Metîndjwŷnh kute memâ kum,

—Aje Môjdjê kukrâdjâ kôt amijo aba kêtakam dja ga akuno, anhŷrmâ? Kati. Mŷkam? Bir, me kute memâ Môjdjê kukrâdjâ jarênh kêt nhym me kam kute mar kêt. Kam dja ā memâ anhŷr kêt. Nhym kam me arȳm axwe pânh akuno. Me biknor tokry djâkam akuno.

Nhym mebê idjaerdjwŷ, memâ me kute Môjdjê kukrâdjâ jarênh tûmja. Godja me kwâ kam axwe jabej Metîndjwŷnh dja arȳm memâ kum,

—Aje Môjdjê kukrâdjâ kôt amijo aba kêtakam dja ga akuno, ane. Me kute kukrâdjâ mar ne kôt amijo ba kêtakam dja ā memâ ane. Nhym kam me arȳm axwe pânh akuno. Me biknor tokry djâkam akuno. ¹³Djâm me kute memâ kukrâdjâ jarênh nhym me kute mar kajgoja djâm Metîndjwŷnh kute memâ axwe kêt jarênh? Kati. Me kute amim kukrâdjâ markumrêx ne kôt amijo ba jabit dja memâ axwe kêt jarê nhym me arȳm kum mex ne.

¹⁴Me bajtemmâ me kute Môjdjê kukrâdjâ jarênh kêtja. Me kwâ ta ne me tu kute amikadjwŷnhbê kukrâdjâ mar ne tu kôt ar amijo ba. Kam me kwâ ta

tu kute mar mexkumrêx ne tu kôt amijo ba mexkumrêx. Te me kute memã Môjdjê kukràdjà jarênh kêt nhym me ta tu kute mar ne kôt ar amijo ba mexkumrêx. ¹⁵ Me tu kadjwìnhbê kabën mexkumrêx ne kute mrämri ne umar djàkam arȳm Metîndjwînh kukràdjà no'ôk pyràk. Me ta kute amikadjwìnhbê markam ta tu kute axwe néje amikukrà. Ne kam axwekam kute amim, “Mrämri ijaxwe”, nàr axwe kêtakam kute amim, “Kati, imexkumrêx”, anhýr.

¹⁶ Me kwì tu kute kukràdjà kôt amijo ba ja dja Metîndjwînh ï memã axwe kêt jarê nhym me arȳm kum mex ne. Amrê ò akati mõrn bôxkam dja ã me kwymâ ane. Nhym be me kwì kute mex pyràk ne te amikadjwìnhbê axwe pudju nhym tu me kuman arȳm memã pãnh jarênhkumrêx. Jeju Krituo dja memã axwe pãnh jarênhkumrêx. Ja ne ba ujarênh nykam memã arênho iba.

Paur kute memã me kute mex o me akrenh kêt jarênh.

¹⁷ Be, me ga ne ga me memã kum, “Ba ibê idjaer”, anhýro aba. Ga me ajte memã kum,

—Ba ne ba Môjdjê kukràdjà kôt ar amijo iba nhym kam Metîndjwînh kum ikînhkumrêx, anhýro aba. Ne ajêx ne amijo amran memã kum,

—Me bajbit ne ba me ije Metîndjwînh mar mexkumrêx, anhýro aba.

¹⁸ Nhym me me amã Môjdjê kukràdjà jarê ga me we aje prîne markam we aje Metîndjwînh kute amim me'â karô kôt mar ne mÿjja kabin we amijo mÿjja mexbit pytân memã arê. ¹⁹ Ne kam ajte we aje amimarkôt amim,

—Me no rã katât pry'â mrânh kadjy ne me kute me pa 'amînh ne kute meo mrânh katât. Ba ije me urâk ne mrämri ibê katât me no kête iba djwînhkumrêx, anhýro aba. Ne ajte amim,

—Me axwe ne me kute mrämri ne akamât kô tykkôt me ar ba pyràk.

Ije mrämri ne memã pry kurwì djwînh pyràk. Ba ne ba ibê me axwe kêt kadjy me akre djwînh, anhýro aba. ²⁰ Ne me'â amim,

—Ba ne ba ibê me no rerekremã kukràdjà jarênh djwînh. Me kute me kra karâre pyràk ne me no rerekre. Ba ne ba me no tÿx kadjy memã kukràdjââ idjujarênh djwînhkumrêx, anhýro aba. We aje Metîndjwînh kukràdjà katâtumrêxja kunî maro abakam ne ga ã 'â amijo adjâmrao ane.

²¹ Ba me amã arê. Me aje amû me akren ã amim anhýrkam mÿkam ga: ne ga amijakre kêt? Aje amû me àkînhî kêt kadjy me akrekam mÿkam ga: ne ga adjàkînhî? ²² Aje memã kum,

—Kwârik wanh mebê prôo adjàkînh kêt, anhýro abakam mÿkam ga: ne ga mebê prôo adjàkînho aba? Ga we amã mÿjjao metîndjwînh karô nhipêx kurê:o aba. Mÿkam ga: ne ga mÿjjao metîndjwînh karô nhipêx nhô kikrekam ar aba? Mÿkam ga: ne ga mebê adjàkînh kadjy kam ar aba? ²³ Aje Môjdjê kukràdjââ memã kum, “Kukràdjâja ne mexkumrêx”, anhýro abakam mÿkam ga ne ga ajte ari kukràdjâkam amikrào aba? Ga kukràdjâkam amikrào aba nhym me arȳm adjôâ abenmã kum, “Metîndjwînh kajgo”, anhýro ba.

²⁴ Amrēbê: ne me bakukāmāre Metīndjwŷnh kukwakam me ajā kabēn jarēn kum,

“Apŷnh me bajtem ba djari ne me me ajaxwekôt Metīndjwŷnh japrŷ.:” Nâm me ã me ajā me bakukāmāremâ anen arŷm 'ã pi'ôk no'ôk ne. Ga me kukrâdjào abikēnho aba nhym me arŷm ã me ajaxwe djô'â Metīndjwŷnh japrŷo ane.

²⁵ Me abê idjaer, mŷj kadŷj ne me me amy kâ nhinhu rê. Bir, me aje amy kâ rên̄h mar ne aje 'ã amim, “Arŷm ne Metīndjwŷnh ijo aminhô”, anhŷr kadŷj. Djâm me bamy kâ rên̄hkambit nhym arŷm me bajo aminhô? Kati. Gu me baje ajte Metīndjwŷnh kukrâdjâ marn kôt ar amijo babakam ne arŷm me bajo aminhô. Nhym be, godja ga me kukrâdjâkam ajaxwe jabej arŷm me amy kâ rên̄h kajgo. ²⁶ Kam me my kâ tâja, me bajtemja, godja me ta kute amikam katât kukrâdjâ marn kôt amijo ba jabej nhym Metīndjwŷnh arŷm meo aminhô. Te me my kâ tâ nhym arŷm meo aminhô.

²⁷ Kam, dja me my kâ tâja, kubê me bajtemja arŷm me abê idjaermâ ajaxwe jarê. Ta te kute Môjdjê kukrâdjâ'â pi'ôk no'ôk mar kêtakam dja arŷm me amâ ajaxwe jarê. Ta tu kute katât kôt amijo bakam dja me amâ arê. Me aje Metīndjwŷnh kukrâdjâ'â pi'ôk no'ôk mar kajgon amy kâ rên̄h kajgon kukrâdjâkam amikrâ ar o aba. Nhym kam me ta arŷm me apumûn me amâ ajaxwe jarê.

²⁸ Mŷj xêjabê ne Metīndjwŷnh nhô me jakumrêx? Djâm me kute amibêñ ne ajkwa kajgokam memâ kum, “Ibê idjaer, ibê idjaer”, anhŷrbît? Djâ ne me kute amijo anhŷrbît ne kam mrâmri mebê Metīndjwŷnh nhô me jakumrêx? Kati. Djâ ne me me my kâ nhinhubit rê nhym kam arŷm me mrâmri kubê Metīndjwŷnh nhô me jakumrêx? Kati. ²⁹ Me kute mrâmri kadjwŷnhbê Metīndjwŷnh kabêñ mar ne kôt amijo babit. Me jabit ne mebê õ me jakumrêx. Me kute amikadjwŷnhbê amim mŷjja'â karô djâkam kute Metīndjwŷnh Karô mar ne kum amijâ majâ me jabê ne õ me jakumrêx.

Nhym be, me kute kukrâdjâ 'â no'ôk mar kajgon me my kâbit rên̄hja me jabê ne õ me ja kêt. Me kute Metīndjwŷnh Karô mar ne kum amijâ majâ djâm pykakam me ar baja gêdja memâ mex jarê? Kati. Metīndjwŷnh dja memâ mex jarê nhym arŷm mebê õ me jakumrêx.

Kute memâ Metīndjwŷnh 'êxnhî kêt ne kabêñ kajgo kêt jarênh.

3 ¹Nhym kam mŷj kadŷj dja mebê idjaer? Kam ajte mŷj kadŷj dja me me my kâ nhinhu rê? Djâm mebê idjaer kute mŷjja maro kute me bajtem jakrenh? ²Nâ. Me kute mŷjja maro kute me akrenh me:xi. Bir, me kute Metīndjwŷnh kabêñ mar. Metīndjwŷnh kute me kute katât amijo ba'â memâ karôkôt amikabêñ'â pi'ôk no'ôkja ne me kute mar ne o ba.

³Me kwŷ kute amim Metīndjwŷnh kabêñ mar kêtakam mŷj gêdja kam kute? Djâm me kute kabêñ mar kêtakam ne Metīndjwŷnh arŷm kabêñ kajgo? ⁴Arkati. Dja te me kunî 'êxnhîn kabêñ kajgo. Nhym be,

Metîndjwînh ne kab n kajgo k tkumr x. Amr b : ne me bakuk m re
Metîndjw nhm  kab n kajgo k tkumr x jar n kum,

“Dja me te aj  amim, ‘Kab n kajgo’, anen kam mr mri
akab nkumr xm  katorkumr x.”

N m me bakuk m re   Metîndjw nhm  ane nhym me ar y  ’  pi’ k
no’ k ne. Nhym me ar y  aben dj   ar nho m o:n ar nho m r t mt  gu
me bakamingr nyredjw  baje ar nh r ’ . Mr mri ne me ar nhkumr x.
Metîndjw nh kab n kajgo k tkumr x.

Metîndjw nh me axwekam ngrykkam ne kat t.

5 Nhym be, pykakam me kajgo ta ren kab n kajgokam ren abenm  kum,

—Metîndjw nh ren gwaj bajaxwekam ngryk k t. Ga, gwaj bajaxwek t me
kum Metîndjw nh k nhja pum . Me kute gwaj baj , “T mw  ne axwe:. Ba
ne ba im  me axwe k nh k tkumr x. Ba dja ba atem  ne im  Metîndjw nhbit
k nh”, ane. Be ga, gwaj bajaxwe nhym me kum gwaj bak nh k tja pum .
Ne kam k t kum Metîndjw nh k nh. Gwaj bajaxwek t me kum k nhkam
Metîndjw nh ren gwaj bakam k nh, ane. Me ta ren   kab n kajgo jar nh ane.

6 Dj  m mr mri me kab n? Kati. Ne ren Metîndjw nh gwaj bajaxwekam
k nh ne ren kam gwaj bam  bajaxwe p nh jar nh k t. Ne ren ap nh me
ba dja kun k tdjw  ren mem  axwe p nh jar nh k t. 7 Nhym ren ajte me
ta ajte kab n kajgokam mem  kum,

—Metîndjw nh ren ij exnh kam ngryk k t ne. Ga, ij exnh k t me kum
Metîndjw nh k nhja pum . Me kute ij , “T mw  ne ’ exnh . Dj  m ba
dja ba k t ij exnh ? Kati. Ba dja ba im  k t ij exnh  k nh k tkumr x.
Metîndjw nhbit dja ba im  k nhkumr x”, ane. Be ga, ij exnh  nhym me
kum ik nh k t ne kam k t me kum Metîndjw nh k nhja pum . Ij exnh k t
me kum k nhkam ne ren ikam k nh ne ren im  ijaxwe jar nh k t ne
ij exnh  p nh ikanga k t ne. Ne ren me kab n kajgokam   ren mem  ane.

8 Me’  ar ta ne ar k ij ,

—Paur mem  kum, “Gwaj bajaxwe baba nhym gwaj bajaxwek t ar y 
m yyja mex ap x”. N m   mem  anh ro bao ane, ane. Kati. N m me ar k
ikab n k t jar . Ne ren mr mri Metîndjw nh me axwekam k nh bar ren
  mem  ane. Nhym be, kati. Mr mri me axwekam ngryk ne kute me
kangakumr x. Me kute ar ikab n k t jar nh ja dja Metîndjw nh p nh me
kanga. Kute me kangaja kat t, punu k t, nhym Metîndjw nhdjw  kat t.

Kute mem  me kuni kup nht  axwe jar nh.

Kar 17.30; K  k 6.9; Gar 3.22; Xit 3.3

9 M yj dja gu me bab  idjaer abenm  n ? Dj  m gu me baje,

—Gu me ba ne gu me bamexo me bajtem jakre, anh rm ? Kati. Ba ib 
Paur ne ba ar y  me kuni’ ,

—Mebê idjaermē me bajtemmē ne me kute aben pyràk. Me kupānhtā axwe:n ta te: axwe kêt prâmje, ane. ¹⁰Me bakukämâre kabēn kôt ne ba me amā arē. Amrêbê: me bakukämâre memā kum,

“Djâm me'õ axwe kêt? Arkati. Me'õ axwe kêtja kêtakumrêx. ¹¹Me'õ kute mar kêtakumrêx. Me'õ kute Metîndjwýnh jabej kêtakumrêx.

¹² Me ta amipryköt binhirén ban kunî kupānhtâ Metîndjwýnhbê punu:re. Djâm me'õ pydji ne àpênh mex? Arkati. Me'õ mex kêtakumrêx.”

Nâm me bakukämâre ã amrêbê: memā ane. ¹³Ne kam ajte memā kum,

“Me ajkwakam me kabēn apôx ne kute mrämri ne me kute arÿm pyka krâ'ã
kuprâr nhym kurûm mÿjja punu prôt pyràk. Nâm me ã kabēn punuo ane.

Me kute memā 'êxkôt ne me me noo biknoro ba.

Me kabēn ne kute kangâ djwakam tokry djâja pyràk.

¹⁴ Me kute me ūn kume:x ne me kabēn djà kume:x.”

Nâm me bakukämâre ã amrêbê: memā ane. ¹⁵Ne kam ajte memā kum,
“Nâm me amikrà kêt ne tu me paro ba.

¹⁶ Ne ari meo bikënho ba: nhym me me ô'ã tokry kume:x ne umar mex
kêtakumrêx.

¹⁷ Mÿj dja me umar mex kadju nê? Ja ne me kute mar kêtakumrêx.

¹⁸ Me kum Metîndjwýnh puma kêtakumrêx.”

Nâm me bakukämâre ã amrêbê: memā ane nhym me arÿm 'ã pi'ôk
no'ôk ne. Nhym me aben djô'ã arënho mõ:n arënho mõr tâmtâ gu me
bakamingränyredjwÿ baje arënho râ'ã. Mrämri ne me arënhkumrêx. Me
kupānhtâ axwen ta te axwe kêt prâmje.

¹⁹ Be, mebê idjaermâ ne Metîndjwýnh kukrâdjâ kunî jarê. Me kute
kukrâdjâ maro baja, me jamâ ne arê. Mÿj kadju ne memâ arê? Bir, me
kute kukrâdjâ maro ban ta te kute kôt amijo anhÿrmâ.^c Ne kam kôt kute
amijaxwemâ katormâ. Ja kadju ne memâ kukrâdjâ jarê. Kam dja me kunî
ajte Metîndjwýnh me axwekam ngryk ma. Dja me amim,

—Metîndjwýnh ne ijaxwekam ngryk, ane. Täm dja me arÿm kam
kuma. Apÿnh me ba djà kunî dja me ngryk markumrêx. Ja kadju ne
memâ kukrâdjâ jarê. Täm ne gu me baje arÿm mar.

²⁰ Kam djâm me kute kukrâdjâ mar ne kute kôt amijo anhÿro ba nhym
Metîndjwýnh arÿm kute memâ kum, “Be, ajaxwe kêt”, anhÿrmâ? Kati.
Nhym be, mÿj kadju ne memâ kukrâdjâ jarê? Bir, me kute amijaxwemâ
kator kadju ne memâ kukrâdjâ jarê.

^c 3.19 Djâm pi'ôk jarënh'ã ne me kute kukrâdjâ mar ne kôt kute amijo anhÿr ja jarënh Kati.
Kute memâ kum, “Kwärïk wânh ajaxwe kêt”, anhÿr nhym me kôt kute ã amijo anhÿr ne
axwe kête mä. Ja'ã ne kute me kute mar ne kôt amijo anhÿr ja jarënh.

Metîndjwînh ta kute memâ axwe kêt jarênhja'ã ujarênh.

Gar 2.16; Xit 3.5

21 Nhym be, jakam atemâ me'õ kôt Metîndjwînh kute memâ axwe kêt jarênh nhym me arîm kum mex ne. Djâm me kute Metîndjwînh kukrâdjâ mar ne ta kute kôt amijo anhýro ba nhym kôt kute memâ axwe kêt jarênhmâ? Kati. Atemâ me'õ kôt ne kute memâ axwe kêt jarênh. Amrêbê: kute Môjdjêmâ kukrâdjâ jarênhkam Metîndjwînh arîm memâ Kritu'ã ajarê. Kukwakam kabën jarênh djwînhdjwîne me arîm memâ 'ã ajarê.

22 Me kute tu amim Jeju Kritu markumrêx kôt ne Metîndjwînh kute memâ axwe kêt jarênh nhym me arîm kum mex ne. Me ï pýnhkôt kwî kute tu amim Kritu markumrêxja nhym kute tu memâ axwe kêt jarênh. Mýkam?

Bir, me kunî ne me axweo kute aben pyràk. **23** Djâm me'õ ta meno Metîndjwînh mânhkutâ? Arkati. Me kunî kupânhtâ axwe. **24** Nhym kam tu memâ axwe kêt jarê nhym me arîm kum mex ne. Djâ ne me kukrâdjâ maro ban kôt amijo anhýro ba nhym pân arîm memâ axwe kêt jarê? Kati. Ta ne tu kum me kaprin ta memâ arê. Kritu Jeju ta ne arîm me axweo pân mex nhym kam kôt ta memâ axwe kêt jarê nhym me arîm kum mex ne.

25 Metîndjwînh ne amim Jeju dja nhym kam arîm me axwe pân pîte'y'â wajêt nhym kamrô prôt nhym arîm ty. Nhym kam me kute tu amim markumrêxja Metîndjwînh arîm me ja jaxwekam ngryk kêt. Be, ja kadŷ ne pîte'y'â wajêt. Ne mýjja 'ödwîy kadŷ ne Jeju pîte'y'â wajêt. Me kute Metîndjwînh kute katât meo baja mar kadŷ. Kute katât memâ axweo pânhkumrêx ja mar kadŷ. Amrêbê: pîte'y'â jêt kêtri ne me axwe: nhym Metîndjwînh renmekam ngry:k ne ren me biknor tokry djâkam me kumên kam ren arîm katât memâ axweo pânkumrêx. Nhym be, kati. Näm amijâ ngryk nén: tu me axwe maro akno. Djâm ã kute memâ anhýrkam katât kute meo bakumrêx? Nâ, mrâmri katât.

26 Mýj ne me kam kuman kam Metîndjwînh katâtja ma? Bir, jakam ne Metîndjwînh Jejumâ me axwe pân jarê nhym kam Jeju me pân tyn arîm Metîndjwînhmâ me axweo pân. Nhym kam me arîm Metîndjwînh kute katât memâ o pânjhâ man arîm kum kato. Jeju kute me axweo pânjhâmâ kato. Nhym kam me tu kute amim Jeju markumrêxja ne Metîndjwînh arîm katât kute memâ axwe kêt jarênhkumrêx.

27 Djâm kam gwaj ba ne gwaj baje,

— Metîndjwînh kukrâdjâ kôt ne ba amijo anhýro iba. Imexkumrêxja pumû, anhýrmâ? Kati. Djâm gwaj bajõ bamex? Arkati. Nhym be, dja gwaj tu amim Jejubit markumrêx nhym Metîndjwînh tu gwaj bamâ axwe kêt jarê gwaj arîm kum bamexkumrêx ne.

28 Kam, djâm me kute Metîndjwînh kukrâdjâ mar ne kute kôt amijo anhýro ba nhym kam kute kôt memâ axwe kêt jarênh? Kati. Atemâ ne wâ. Nhym be, me kute tu amim Jeju markumrêxbit. Kôtbit ne kute memâ axwe kêt jarênh nhym me arîm kum mexkumrêx.

²⁹Djâm Metîndjwînh kute mebê idjaerbito ba? Djâm kute me bajtemo ba kêt? Kati. Kute me bajtemdjwyo ba. ³⁰Mýkam? Bir, Metîndjwînh pydji:. Kam dja mebê idjaerbê me my nhinhu kâ rênha tu amim Jeju markumrêx nhym kôt arȳm memâ axwe kêt jarê. Nhym me bajtembê me my kâ tâjadjwî dja me ajte tâm. Dja me tu amim Jeju markumrêx nhym kôt arȳm me adjwînhdjwymâ axwe kêt jarê. ³¹Djâm gwaj baje tu amim Jeju markumrêxkam ne gwaj baje Metîndjwînh kukrâdjâ kôt amijo anhýrja kangamâ? Kati. Nhym bê ne gwaj baje kukrâdjâ kanga prâm. Gwaj ba baje tu amim Jeju markumrêxkam ne gwaj baje kukrâdjâ kôt amijo anhýr prâm Kumrêx.

Kute Abraão axwe kêt jarênh'â ujarênh.

Gar 3.6; Xij 2.23

4 ¹Kam gwaj akubyn amijo tén me bakukâmâre Abraão'â ujarênh ma. Mýj ne ta amikam kuma? Djâm ta ne mex? Kati. ²Djâm Abraão kute amijo ba mex pânh Metîndjwînh kum axwe kêt jarê? Kati. Kute amijo ba mex pânh kute kum axwe kêt jarênh kêt. Ren kute amijo ba mex pânh ren kum axwe kêt jarê nhym ren amimexo àmra ar ba. Nhym be, kati. Metîndjwînhmâ ne amimexo àmra kêt. ³Mýkam? Bir, djâm Abraão ta axwe kêt? Kati. Metîndjwînh ne tu kum axwe kêt jarê nhym me arȳm 'â ajarê. Me bakukâmâre amrêbê: memâ kum, “Abraão ne tu amim Metîndjwînh kamnhîxkumrêx nhym 'â amim, ‘Be, nâm tu amim ikamnhîxkumrêx ba kam ba tu kum axwe kêt jarê nhym arȳm imâ mex.’ Nâm Metîndjwînh â Abraão'â amim ane.”

Nâm me bakukâmâre â Abraão'â memâ ane. Nâm tu amim Metîndjwînh kamnhîxkumrêx nhym ta tu kum axwe kêt jarê.

⁴Be ga, me'ô me bënjadjwîrl'omâ àpênhja pumû. Kute amim pi'ôk kapri kwî byr kadju bënjadjwîrmâ apê. Nâm kadju kum apê:n arȳm o ino re. Nhym kam bënjadjwîr arȳm kum pi'ôk kapri ngâ. Àpênh pânh ne kum pi'ôk kapri ngâ. Djâm kajgo got? Kati. Àpênh pânh ne kum kungâ.

⁵Nhym be, djâm me kute amijo ba mex pânh Metîndjwînh kute memâ axwe kêt jarênh? Kati. Me kute amijo ba mex pânh kute memâ axwe kêt jarênh kêt. Me tu kute amim Metîndjwînhbit markumrêx nhym kôtbit arȳm kute memâ axwe kêt jarênh. Metîndjwînh kute me axwemâ axwe kêt jarênh djwînh ta kute â memâ anhýr nhym me arȳm kum mexkumrêx. ⁶Me bakukâmâre Dawidjwî ne amrêbê: ja tâm jarê. Metîndjwînh kute tu memâ axwe kêt jarênh nhym me arȳm kum mexkumrêx. Me ja ne me kînhkumrêx. Me kute kukrâdjâ kôt amijo ba mex pânh ne Metîndjwînh kute memâ axwe kêt jarênh kêt. Tâm ne me bakukâmâre Dawi 'â ajarê. ⁷Nâm memâ kum,

“Metîndjwînh kute wânh me axweo biknor ne me kam ngryk kêt ne kute me axweo bipdjur ja ne me kînhkumrêx.

⁸Bënjadjwîr djwînh kute tu memâ axwe kêt jarênh ja ne me kînhhti:re ne.”

Nâm me bakukämäre Dawi ã memã ane nhym me aben djô'ã arênhô mõ:n arênhô mõr tãmtä gu me bakamingränyre baje arênh rã'ä. Mrämri ne arênhkumrêx.

Mrämri Metïndjwýnh kute tu memã axwe kêt jarênhkam ne me kinhkumrêx.

⁹Djâm kute mebê idjaermâbit arênh? Djâm kute mebê idjaerbê me my kà rênhanjamâbit arênh? Kati. Me bajtembê me my kà tajadjwý.

Ga, Abraão odjwý ja ma. Abraão ne tu amim Metïndjwýnh kamnhïxkumrêx nhym 'ã amim,

—Abraão ne tu amim ikamnhïxkumrêx ba kam arým tu kum axwe kêt jarê, ane. Täm ne gwaj arým kuma. ¹⁰Mýj ne kute kum axwe kêt jarênhkam kute? Djâ ne kumrêx kum amimy nhinhu kà krâta nhym kam arým kum axwe kêt jarê? Kati. Kute amimy kà krâ'yr kêtri ne kum axwe kêt jarê nhym arým kum mexkumrêx.

¹¹Nhym kam Metïndjwýnh arým kum my kà krâ'yr'ã kum karô. Nhym kabenköt arým amijo têñ arým amimy kà krâtan kam arým amijâ maro ba. Nâm mar kuniköt amim,

—Be, amrêbê ne ba tu amim Metïndjwýnh kamnhïxkumrêx nhym arým tu imã ijaxwe kêt jarênhkumrêx. Ga, imy kà krâ'yrja pumü, anhýro ba. Amrêbê kute my kà krâ'yr kêtri ne Abraão tu amim Metïndjwýnh kamnhïxkumrêx nhym arým tu kum axwe kêt jarênhkumrêx.

Nhym kam tûmrâm amimy kà krâtan arým ã amim anhýro ba. ã amimy kà krâ'yr'ã amim anhýro ba. Mýj kadji ne kute my kà krâ'yr kêtri kum axwe kêt jarê? Bir, me bajtem my kà tâja kunî kajmâlã ne kum axwe kêt jarê. Abraãobê me kute amikajmâlã Metïndjwýnh marja kunî nhingêt kadji. Dja me tu amim markumrêx nhym arým tu memã axwe kêt jarênhkumrêx. ¹²Abraãobê ne me my kà rênhanjia nhingêt. Djâm Abraãobê ne me my kà rênhanbit nhingêt? Kati. Abraão kute amimy kà krâ'yr kêtri kute tu amim Metïndjwýnh kamnhïxkumrêx. Nhym me kute Abraão kudjwa tu amim Metïndjwýnh kamnhïxkumrêxja me ajbit Abraãobê me ingêt.

¹³Nhym ajtekam Metïndjwýnh arým tu Abraãomê ô'ã tàmdjwý arkum ar kute meo aminhõn meo bamã arênhkumrêx ne arkum,

—Gamê adjô'ã atàmdjwýmê dja gar apýnh me ba djâ kuniköt meo aminhõn meo aba. Meo aminhõn meo aba kute mrämri ne me tàmdjwý ingêt nhõ nêkrêxo aminhõn o ba pyràk. Nâm ã tu Abraãomê ô'ã tàmdjwýmã kabën pydjin arênhô ane. Djâm ar kute Môjdjê kukrâdjâ mar ne kôt kute amijo anhýro ba pãnh kute arkum ar kute meo bamã arênh got? Kati. Nâm ar tu amim Metïndjwýnh kamnhïxkumrêx nhym arým tu arkum axwe kêt jarêñ kam arým kôt arkum kute meo bamã arê. Kabën pydjin arê.

¹⁴Ne ren memã me kute Môjdjê kukrâdjâ maro ba pãnh ren memã kute meo bamã arê nhym kam me ren kute Môjdjê kukrâdjâ maro ba nhibej ren amim Metïndjwýnh kamnhïx kêt. Nhym kam ren kabënja jarêñ kajgo.

Nhym be, kati. Djâm me kute kukrâdjâ mar ne kôt kute amijo anhýro ba pãnh memã me kute meo bamã arê? Kati. Ja pãnh kute memã me kute meo aminhõn

jarênh kêt. ¹⁵Me kute Môjdjê kukrâdjâbit maro baja ne Metîndjwînh mekam ngrykbit. Mýkam ne mekam ngrykbit? Bir, me kute kukrâdjâkam amikrào ba prâmkam ne mekam ngrykbit. Nhym be, memâ me kute Môjdjê kukrâdjâ jarênh kêt nhym me kute mar kêt jabit ne me kute kukrâdjâkam amikrâ kêt. Ren me arŷm memâ arê nhym ren me arŷm kuma, kambit me kute kam amikrâ. Nhym be, me kute mar kêtkam ne me kute kukrâdjâkam amikrâ kêt.

¹⁶Kam, me kute tu amim markumrêxja ne Metîndjwînh memâ me kute meo bamâ arê. Mýkam? Bir, dja Abraão djô'â tâmdjwîy kunî tu amim markumrêx nhym Metîndjwînh ta arŷm tu kum me kapri. Tu kum me kaprikam gêdja arŷm mrâmri tâmdjwîy kunîmâ apýnh me ba djâkam me ja nhôrkumrêx nhym me arŷm ar meo ba. Djâm mebê idjaer kute Môjdjê kukrâdjâ mar jabit dja meo ba? Kati. Me kute Abraão kudjwa tu amim Metîndjwînh markumrêxja kunî dja me meo ba. Mrâmri ne kute me ja kunîmâ kute meo bamâ arênhkumrêx. Abraâobê ne me bakunî nhingêt.

¹⁷Metîndjwînh ne amrêbê: me bakukâmâre Abraâomâ ja jarê. Kum me bakunî nhingêt jarê. Metîndjwînh kum,

“Apýnh me ba djâ krâptí:kam me jamâ ne ba arŷm ajo me ingêt.” Nâm â Abraâomâ ane. Nhym me arŷm 'â pil'ôk no'lôk ne. Nhym me aben djô'â arênhô mõ:n arênhô mõr tâmtâ gu me bakamingränyredjwî bajé arênh râ'â ne. Ga, mrâmri Abraão kubê me banhingêtkumrêxja pumû. Abraão kute tu amim kamnhîxkumrêxja ne arŷm Metîndjwînh nokrekam kubê me banhingêtkumrêx. Metîndjwînh ta ne kute akubyn me tyko tîn ne mÿjja kukâm 'â ajarê. Mÿjja kator kêt râ'â nhym memâbit kute kator prâm kêt pyràk. Nhym be, Metîndjwînhmâbit arŷm mÿjja amirit nhym arŷm kukâm 'â ajarê. Ga, mrâmri Abraão kubê me banhingêtkumrêxja pumû.

¹⁸Ne ren atemâ me'ô ne ren te amiwyr kute meo aminhôja kator kamama ne ren 'â ukanga. Nhym be, kati. Nâm Abraão kute meo aminhômâ tu amiwyr kam amako têmkumrêx ne me kadŷ tu amim Metîndjwînh kamnhîxkumrêx. Ne kam arŷm meo aminhôkumrêx, arŷm kubê me ingêt. Kubê apýnh me ba djâ krâptíkam me ja nhingêt. Metîndjwînh kute kum anhŷr kôt. Kute kum, “Dja â atâmdjwîy krâptio ane”, anhŷr kôt ne Abraão arŷm tu amiwyr me kamnhîxkumrêx. ¹⁹Nâm te amim,

—Arŷm Xaramê ar ibêngê:tte. Nâ bâm te ar ikra'ô prâ:mje. Mrâmri ar ije me tykkam kra prâm kêtja pyràk, ane. Nâm te amim anen tu amim kamnhîxo têmkumrêx. Arŷm ne Abraão'â amex krâptí: kubê 100 pyràk. ²⁰Djâ ne Metîndjwînh kum kabën jarê nhym we amim,

—Dja ijo anhŷr jabej. Nâr kon. Dja ijo anhŷr kêt jabej? ane. Kati. Nâm tu amim kamnhîx tÿxkumrêxo tê. Ne kam o Metîndjwînhmâ ra:x jarê. ²¹Nâm amim,

—Djâm Metîndjwînh 'irere:k got? Mrâmri kute imâ ikra jarênh kôt dja imâ ikra nhôrkumrêx, ane. ²²Kute â amim anhŷrkam ne Metîndjwînh arŷm 'â amim,

—Ba tu kum axwe kêt jarê nhym arŷm imâ mex ne, ane. ²³Djâ ne Abraâobit man amim, “Ba tu kum axwe kêt jarê”, ane nhym me'â pi'lôk

no'ôk ne? Kati. ²⁴Gwaj badjwì ne arìm gwaj bama. Dja gwaj tu amim Metîndjwình kamnhîxkumrêx nhym arìm gwaj bamâdjwì axwe kêt jarê. Metîndjwình kute akubyn gwaj banhô Bénjadjwîr djwình Jejuo tîn djwình dja gwaj tu amim kamnhîxkumrêx, tu amim markumrêx nhym arìm gwaj bamâdjwì axwe kêt jarê gwaj kam arìm kum bamex ne. ²⁵Nâm me memâ Jeju kanga nhym me arìm kubî. Mîj kadjy? Bir, kute gwaj bajaxwe pânk kadjy ne me Jeju kanga nhym me arìm kubî. Kubî nhym arìm akubyn o tîn. Kute gwaj bamâ axwe kêt jarênh kadjy ne akubyn o tîn.

Kritu tykkôt me umar mex ne kînh.
Mat 5.12; A Kô 4.8; Pir 1.28; Ped k 4.13

5 ¹Gwaj baje tu amim Jeju markumrêxkam ne Metîndjwình arìm gwaj bamâ axwe kêt jarê. Kute gwaj bamâ axwe kêt jarênhkam arìm gwaj bakam ngryk kêt ne. Bénjadjwîr djwìnhbê Jeju Kritu gwaj bajaxwe pânk tokrykam ne gwaj bakam ngryk kêt. Gwaj bakam ngryk kêtakam ne gwaj arìm badjumar me:xkumrêx ne ar baba. ²Jejukôt ne Metîndjwình arìm kute gwaj ba mar. Gwaj tu amim Jeju markumrêx nhym arìm kute gwaj bamarkumrêx. Gwaj kum amijarê nhym arìm tu kum gwaj bakapríkumrêx.^d Tu kum gwaj bakapríkumrêx gwaj arìm kôt badjâm týx. Dja gwaj i Metîndjwình mexkumrêx pumû. Baje Metîndjwình me:xkumrêx pumûnhkam amakbê gwaj bakînhkumrêx.

³Ne kam te apînh gwaj badjumar punu, batokry djâri gwaj bawîr bôx gwaj bakînhkumrêx. Gwaj badjumar punu, batokry japôkmâ bakînhkumrêx. Mîkam? Bir, gwaj kam amim,

—Dja ba te itokryn mâ Jeju kôt ar amijo iban 'â idjukanga kêt. ⁴Mâ kôt ar amijo iba:n kam arìm kum imexkumrêx. Kum imexkumrêx ne kam arìm tu amiwyâr kamnhîxkumrêx. Nâ gwäm â amim anen kuman arìm bakînhkumrêx.

⁵Baje omûnhkumrêxkam amakbê mîj dja gwaj amikam kuman kôt batìx. Bir, kum gwaj bajabê:. Nâm gwaj bamâ Karô jano nhym arìm gwaj bamâ arênhô ba. Gwaj bamâ,

—Ga, Metîndjwình kum ajabê:ja pumû, anhŷro ba. Ne kum gwaj bajabêja prîne gwaj bamâ o amirît mex gwaj arìm amikam kuma. Ja ne gwaj kuman arìm baje kam amakjakam batìx. Baje Metîndjwình pumûnhkumrêxkam amakjakam batìx.

⁶Amrêbê ne gwaj te: kum bamex prâmje ne mâ: bajaxwe râ'â ne nhym arìm ò akati bôx nhym arìm Kritu gwaj bapânk ty. Metîndjwình kute amrêbê tyk nhô akati'â kum karô kôt ne akati wajêt nhym Kritu arìm gwaj bapânk ty. Gwaj ba ne gwaj bamâ Metîndjwình kînh kêt ne ar baba nhym arìm gwaj bapânk ty.

^d5.2 Djâm gwaj ba ne gwaj bajaxwe kêt nhym pânk kum gwaj bakaprí Kati. Gwaj ba ne gwaj te bajaxwe kêtebmâ. Nhym be, ta ne tu kum gwaj bakaprí.

⁷Djām gwaj bajō ne gwaj ren baje me'ō jaxwe pytār kadjy ty? Kati. Djā ne gwaj ren bajō baje me'ō kute katāt amijo baje pytār kadjy ren batyk prām? Kon. Gwaj baje me'ō djukaprī pytār kadjy mrāmri ren batyk prām jabej.

⁸Nhym be, djām gwaj ba ne gwaj katāt amijo baba nār badjukaprī? Kati. Gwaj ba ne gwaj bajaxwe: nhym Kritu arȳm kute gwaj bapytār kadjy ty. Nām Metīndjwŷnh ā kum gwaj bajabēo amirīto ane.

⁹Kamrō prōt ne tykja kam ne Metīndjwŷnh arȳm gwaj bamā axwe kēt jarē gwaj arȳm kum bamex ne. Gwaj baje ja markam ne gwaj amim,

—Mrāmri ne Kritu kute Metīndjwŷnh ngrykbē ipytār mexkumrēx, ane.

¹⁰Amrēbē ne gwaj Metīndjwŷnho bakurē djwŷnh nhym Kra arȳm ty. Ty nhym Metīndjwŷnh arȳm gwaj baje ūbikwa. Kute gwaj baje ūbikwakam ne gwaj arȳm amim,

—Mrāmri dja amim ipytār me:xkumrēx. Arȳm tyn akubyn tīn ne. Kam dja ipytār mexkumrēx, ane. ¹¹Djām jabit? Kati. Aje. Gwaj Metīndjwŷnhkam bakī:nhkumrēx. Bēnjadjwŷr djwŷnhbē Jeju Kritu djāpēnhkōt kam bakīnhkumrēx. Kute gwaj bajaxweo pānhkōt bakī:nhkumrēx.

Me kute tu amim Kritu markumrēxa tīn.

Kō k 15.21

¹²Nhym be, Adāo pydji me kukām axwe nhym kam me kunī kudjwa arȳm axwen arȳm ty. Me kunī Adāo kudjwa axwekam arȳm kunī ty. ¹³Mŷj ne me axwekam kute? Bir, Metīndjwŷnh kute Mōjdjēmā kukrādjā jarēnh nhym amū amidjōlā kute memā arēnh kētri ne me arȳm pykakam axwe ar ba. Nhym be, djām kute memā kukrādjā jarēnh kētri Metīndjwŷnh kute memā kum, “Ajaxwe”, anhŷr? Kati. Kute memā kukrādjā jarēnh kētri nhym me kute mar kētri ne kute memā axwe jarēnh kēt. ¹⁴Nhym be, kute pidjō krēn kēt kadjy kabēn ja ne Adāo arȳm kam axwe. Djā ne me kunī Adāo kōt ā axweo ane? Djā ne me ā Metīndjwŷnh kabēnkam amikrāo ane? Kati. Me te Metīndjwŷnh kabēnkam amikrā kēt ne arȳm axwe. Ne kam arȳm ty. Axwekam aben djōlā ty: nhym kam arȳm Metīndjwŷnh Mōjdjēmā kukrādjā jarē. Adāo kumrēx axwe nhym me kunī kudjwa axwe. Nhym be, melōdjwŷ amrē mōrmā ne atemā ne ukaprī. Jeju ne ukaprī.

¹⁵Gwaj Adāomē Jeju Kritumē abenā ar maro nhŷ. Adāo axwe nhym Jeju Kritu ukaprī. Adāo pydji axwekam ne me krāptī: ty. Aben djōlā ty. Nhym be, Jeju Kritu pydji tu kum me kaprī:kumrēkam^e ne arȳm amim me krāptī: pytā. Metīndjwŷnh tu kum me kaprī nhym Jeju Kritudjwŷ ukaprī ne arȳm me axwe krāptī: pytā.

¹⁶Adāo pydji axwekōt mŷjja kator nhym be, Jeju djukaprīkōt mŷjja kator. Apŷnh mŷjja kator. Adāo pydji axwe kōt Metīndjwŷnh arȳm kam ngryk ne pānh memā biknor jarē nhym me arȳm me biknor tokry djākam akuno. Nhym be, te apŷnh me axwe djāri krāptī nhym Metīndjwŷnh kute memā Jeju nhōr kōt memā axwe

^e 5.15 Djām me ta ne me axwe kēt nhym arȳm pānh kum me kaprī Kati. Me ta ne me te: axwe kētmā nhym ta arȳm tu kum me kaprī.

kêt jarē nhym me arȳm kum mex ne.¹⁷ Adão pydji axwekôt me kunī aben djô'ā ty. Nhym be, Metîndjwînh tu kum me kaprîn tu memâ axwe kêt jarē nhym me arȳm kum mex ne. Kute memâ axwe kêt jarênhkôt dja me tîn. Nâm me Jeju aminhô nhym Metîndjwînh arȳm kum me kaprî:kumrêx nhym me tîn. Adâokôt ne me ty. Nhym be, Jeju Kritu pydjikôt ne me tîn ne ar ba râ'â: râ'â ne.

¹⁸ Adão kute pidjô krênkôt axwe. Axweja pydji kôt ne Metîndjwînh arȳm me kunîmâ biknor jarê nhym me arȳm me biknor tokry djàkam akuno.

Nhym be, Jeju Kritu me axwe pânh ty. Ja pydjikôt ne Metîndjwînh arȳm memâ axwe kêt jarê nhym me arȳm kum mex ne. Me kum axwe kêtakam me kunî arȳm Metîndjwînh kôt tîn ne ar ba râ'â: râ'â ne. ¹⁹ Bir, me'ô pydji kute Metîndjwînh kabêñ kangakam Metîndjwînh arȳm me krâptimâ axwe jarê. Nhym be, me'ô pydji kute Metîndjwînh kabêñ markumrêxkam dja Metîndjwînh arȳm me krâptimâ axwe kêt jarê nhym me arȳm kum mex ne.

²⁰ Nhym ajtekam Metîndjwînh arȳm memâ Môjdjê kukrâdjâ jarê. Apýnh me axwe djàrio krâpti: kadŷ ne memâ kukrâdjâ jarê. Nhym be, te apýnh me axwe djâri krâpti: nhym ukaprî:. Me te mâ axwe nhym mâ ukaprî:. Ukaprîo amû amikamén arȳm ukaprî ra:x ne. ²¹ Mýj kadŷ? Bir, me mâ axwe:n te axwe kêt prâmje. Ne kam arȳm me biknor tokry djâkam akuno. Nhym be, Metîndjwînh tu kum me kaprî:kumrêx ne memâ axwe kêt jarê ne kam arȳm meo ba. Meo ban memâ tîn jangij nhym me kôt tîn ne ar ba râ'â: râ'â ne. Nâm me tu amim me banhô Bênjadjwîr djwînhbê Jeju Kritu markumrêx ne kam arȳm Metîndjwînhkôt tîn ne ar ba râ'â: râ'â ne.

Me Kritumê ro'â tyk ne akubyn tîn.

A Kô 5.17; Gar 2.20; Kor 2.13

6 ¹ Te gwaj bajaxwe nhym Metîndjwînh tu kum gwaj bakaprî. Djâm tu kum gwaj bakaprîkam dja gwaj we abenmâ kum,

—Gwaj mâ bajaxwe ar baba râ'â. Gêdja kam Metîndjwînh tu kum gwaj bakaprî:kumrêx, ane? Djâm gwaj baje â abenmâ anhýrmâ? ² Arkati. Arȳm gwaj tu bajaxwe kangakumrêx. Baje mrâmri ne me tyk kute tu axwe kangakumrêx pyràk. Djâm kam gwaj bajaxwe râ'âmâ? Arkati. ³ Me kute ngômâ gwaj bajangjênhja kunî gwaj amim,

—Ba Kritu Jejumê itypdji. Ne kam arȳm kute mrâmri ne Kritumê ro'â ityk ne ijadjàr pyràk. Nâ gwâm â amim ane. Djâm ar aje ja mar kêt?

⁴ Kam, me kute ngômâ gwaj bajangjênhkam ne kute gwaj Kritumê ro'â batyk ne bajadjàr pyràk. Ga, Bâm mexo uma:n arȳm akubyn Krituo tînja pumû. Gwaj badjwî baje mrâmri ne Kritumê ro'â akubyn batîn pyràk. Gwaj â amimaro ane. Kam dja gwaj atemâ amijo baba nyo amijo baban katât amijo baba.

⁵ Godja gwaj kumê batipdjikam baje ro'â batyk pyràk jabej dja gwaj kam kumê baje mrâmri ne ro'â akubyn batîn pyràk. ⁶ Bir, amrêbê ne gwaj ar bajaxwe: baba. Ne kam Jejumê batipdjin arȳm kute ro'â pîte'yâ arȳm bajarij pyràk. Ne kute bajaxwe wânh arij pyràk. Gwaj â amimaro ane. Gwaj kam arȳm

bamā bajaxwe prām kêt. Arȳm gwaj Jejumē batypdji. Ne kam baje bajaxweo krā'yr mar mexkumrēx. ⁷Ga, arȳm me tykkam me ajte axwe kêtja pumū. Gwaj badjwȳ arȳm baje Jejumē ro'ā batyk pyràk ne bamā bajaxwe prām kêt.

⁸Godja gwaj baje ro'ā batyk pyràk mar jabej ne kam arȳm baje ro'ā akubyn batīn pyràk jaduwȳ mar ar o baba. Täm ne gwaj baje tu amim markumrēx. ⁹Mýkam? Bir, Kritu arȳm mrāmri akubyn tūnkam ajte tyk'ȳr bōx prām kêtukumrēx. Dja ajte tyk prām kêtukumrēx. Täm ne gwaj baje ajte markumrēx. ¹⁰Mýkam? Bir, tykkam ne arȳm gwaj bajaxwe pānh tyk māmdji. Nhym be, jakam ne akubyn tūn ne ar ba. Metīndjwȳnh kabēn kôt ar amijo ba kadjy tūn ne ar ba.

Me kute wānh axwemā irerkumrēxmā.

Rô 8.4; Ep 4.17; Kor 3.5; Ped k 4.1

¹¹Täm dja gar amijā aman amim,

—Badjwȳ ne ba ije me'ō tyk pyràk ne tu wānh ijaxwemā inhirerkumrēx. Nhym be, jakam ije Metīndjwȳnhkôt katàt ar amijo iba kadjy ne ba ije me'ō tyk ne akubyn tūn pyràk ne ar iba, ane. Dja gar ā amim ane. Gwaj banhō Bēnjadjwȳr djwȳnhbê Jeju Kritumē batipdji kôt dja gar ā amim ane.

¹²Ba ar amā me'ō'ā ajarē gar ama. Me'ōja ne ō bēnjadjwȳrmā àpēnh ar ba ne kubê utī:n amim,

—Ba te ije bēnjadjwȳr kangan ikator ne ate ikrān ityk djà kêt prāmje. Nhym ijā no tȳx ne mā ijāno djan idjapēnh'ā inē ne, ane. Ar gaduwȳ ar aje me'ōja pyràk ne te ajaxwe kêt prāmje ne ajaxwe rā'ā. Kwārik wānh ajte amā ajaxwe prām kêt. Jakam akubyn kubê aminē gē ar anhō ba kêt, ar anhī tyk prāmjao ba kêt. ¹³Kwārik wānh kum adjapēnhmā me axwe nhō bēnjadjwȳrmā amijarēnh kêt. Kwārik wānh kum aminhikra, amipar, amino, amidjumar djà jarēnh kêt. Dja gar kôt ajaxwe. Kubê aminē. Nhym be, aje me'ō tyk ne akubyn tūn pyràk dja gar Metīndjwȳnhmā amijarē, kum aminhikra, amipar, amino, amidjumar djà jarē. Ne kam arȳm kôt katàt amijo aba.

¹⁴Amrēbê ne gar amim,

—Ba dja ba Môjdjê kukrādjà man kôt amijo anhȳro iban arȳm kôt Metīndjwȳnhmā ijaxwe kêt, anhȳro aban te kôt amijo anhȳr prāmje ne ajaxwe rā'ā. Nhym be, jakam ne gar amim,

—Metīndjwȳnh djukaprītire ta ne tu ijo mex, anhȳro aban arȳm tu amim markumrēxo aba. Kam ar aje wānh ajaxwemā anhirer kadjy atȳx.

Me kute Metīndjwȳnho bēnjadjwȳrn kum àpēnhmā.

Kô k 7.22; Gar 5.1

¹⁵Gwaj baje Môjdjê kukrādjà marn kôt amijo anhȳro babakôt Metīndjwȳnh kute gwaj bajo mex kêt. Nhym be, tu kum gwaj bakaprīkôt ta kute gwaj bajo mex. Djām kam gwaj baje we amim,

—Ba gêt ijaxwe rā'ā. Tu kum ikaprīkam ba gêt ijaxwe rā'ā. Dja imā ijaxwe pānh jarēnh kêt, anhȳr ne kam kôt bajaxwe rā'āmā? Kati.

¹⁶Godja gar me axwe nhõ bẽnjadjwýrmã kum,

—Â. Ba amã apê ga arým ijo aba, anhýr jabej gar arým kum adjàpênhkumrêx. Ne kam arým ajaxwen kam ô'ã arým akuno, me biknor tokry djàkam akuno. Nhym be godja gar Metíndjwýnhmã kum,

—Ba akabẽn kôt amã idjâpênhkumrêx, anhýr jabej ne arým Metíndjwýnho ar anhõ bẽnjadjwýrkumrêx jabej arým aje kabẽn marn kôt amijo anhýro aba. Ne kam arým ô'ã ajaxwe kêt ne akatât. Djãm ar aje ja mar kêt?

¹⁷Nhym be, ba Metíndjwýnhmã ar akam amikinh jarë. Gar amrêbê me axwe nhõ bẽnjadjwýrmã apê. Kum adjàpênhri te katât aje amijo abamãñ arerekre. Ne arým jakam mrãmri aje Metíndjwýnh kabẽn markumrêx. Me kute ar amã Metíndjwýnh kabẽn jarênhja amã kinh. Ne kam mrãmri aje mar ne kôt amijo anhýro abakumrêx. ¹⁸Ne kam arým ajaxwe kêtñmã atýx ne arým akatât. Abê Metíndjwýnh nhõ àpênh ne arým kôt katât ar amijo aba.

¹⁹Ar ano rerekren ar ajamak mex kêtñkam ne ba tu pykakam me kukràdjà kôt ar amã ikabẽn jarë. Amrêbê ne gar aje me axwe nhõ bẽnjadjwýrmã adjàpênh kadŷ kum amijarë, kum aminhikra, amipar, amino, amidjumar djâ jarë. Aje amû ajaxweo amikamênh kadŷ kum amijarë nhym ar ajo ba. Gar kum apêñ te katât amijo abamãñ arým arerekre. Nhym be, jakam dja gar Metíndjwýnho ar anhõ bẽnjadjwýr ne kum adjàpênhkumrêx. Ne kam aje katât amijo abamã arým atýx ne. Dja gar kum atýx ne arým katât amijo aban amû kum amexo amikamênho mó.

²⁰Me axwe nhõ bẽnjadjwýrmã adjàpênhri Metíndjwýnh kute ar ajo ba kêtñkumrêx gar te katât kôt amrãnh mex prâmje. ²¹Jakam dja gar akubyn amijo tén amima. Kam amikam apijâñ ne. Amrêbê ate ar abakam mýj got gar me axwe nhõ bẽnjadjwýrkam amim aby. Arkti. Ar ga ne gar ar mekôt aba kajgo. Me ate ar ba djô'ã ne me me biknor tokry djàkam akuno. ²²Nhym be, jakam ne Metíndjwýnh arým me axwe nhõ bẽnjadjwýrbê ar apytâ gar kum adjàpênh ar aban arým ô'ã amexkumrêx. Ne amû amexo amikamênho móñ kam ô'ã arým Metíndjwýnhkôt atîn ne ar aba rã'lâ: rã'lâ ne.

²³Tâm ne ja. Me axwe pãnh ne me arým me biknor tokry djàkam akuno. Nhym be, Metíndjwýnh ne kute memã tñj jangjênh nhym me arým kôt tñj ar ba rã'lâ: rã'lâ ne. Djãm me kute kum o pãnhkam kute memã angjênh? Kati. Me kute kum o pãnh kêtñkam tu kute memã angjênh. Me kute tu amim gwaj banhô Bênjadjwýr djwýnhbê Jeju Kritu markumrêx nhym arým ta kum me kaprñ kute memã kôt tñj jangjênh.

Me kute Kritubit marn kôt amijo bamã kute arênh.

Rô 8.2; Gar 4.1; Ep 2.2; Kor 3.7

7 ¹Akmere, àpnhire ar, Metíndjwýnh kute Môjdêmã kukràdjà jarênh gar aje mar mexja, ar amã ne ba ikabẽn. Me tñri ne me kute kukràdjà mar ne kôt kute amijo anhýro bamã. Nhym be, djãm me arým tykkam kute kôt amijo bamã? Kati. Arým me tykkam me kute kôt amijo ba kêt. Djãm ar aje ja mar kêt got?

²Ba ar amā arē. Me'ō nire arȳm mjēnkam dja arek mjēn'ā ngrà. Metīndjwŷnhukrâdjâkôt arek mjēn'ā ngrà. Mjēn tînri 'ā ngrà. Godja mjēn'ā ngrà kêt jabej arȳm Metīndjwŷnhukrâdjâkam amikrâñ arȳm axwe. Nâ, dja mjēn tînri 'ā ngrà. Nhym be, arȳm kubê mjēn tykkambit dja arȳm 'ā ngrà kêt.

³Godja mjēn tînri me'ōdjhŷ'yr môr jabej nhym me arȳm kum mjēnkam axwe jarê. Arȳm ne me'ōjao akî. Nhym be, godja mjēn arȳm kubê ty nhym my 'omě arkum aben kînh kwârîk wânh ar abenwŷr mō. Djâ ne kam ar Metīndjwŷnhukrâdjâkam amikrâ? Kati. Arȳm mjēn kubê tykkam nhym ar kute abenwŷr môrkam kute kukrâdjâkam amikrâ kêt. Me kute kum mjēnkam axwe jarênh prâm kêtakumrêx. Tâm dja gar ama.

⁴Mjēn tykkam kukrâdjâja mŷj'â ne ba ar amā arê? Mŷj ne gar aje kam marmâ? Bir, amrêbê ne gwaj Metīndjwŷnhmâ bamex kadjy Môjdjê kukrâdjâ man kôt amijo anhŷro baba. Tâm ne kute mrämri ne gwaj bamjêñ arȳm tyk pyràk. Jakam ne gwaj baje kukrâdjâ kôt amijo baba prâm kêt. Jakam arȳm Kritu tyn akubyn tîn ne. Kritumê batipdjikam ne gwaj baje Môjdjê kukrâdjâ marn kôt amijo anhŷro baba prâm kêt. Kam Metīndjwŷnhmâ bamex kadjy gwaj Kritubit man kôt ar amijo baba. Ja'â ne ba ar amā mjēn tykkam kukrâdjâ jarê. Kritu tyk ne akubyn tînjamê batipdji kadjy ne gwaj Kritu man kôt ar amijo baba. Metīndjwŷnhmâ bamexkumrêx kadjy gwaj Kritu man kôt ar amijo baba.

⁵Amrêbê gwaj ba baje amidjwŷnhbit o kînh prâmkmam ne gwaj tu bajaxwe:. Me te Môjdjê kukrâdjào gwaj bajaxwe néje gwaj bajakre gwaj bajamakkre kêt ne kam bajaxwe: ne. Metīndjwŷnhkam bajaxwe: ne. Nhym bit kute me biknor tokry djâkam gwaj bamênhmâ. ⁶Amrêbê ne gwaj baje te Môjdjê kukrâdjâ marn te kôt amijo anhŷro baba. Ne amim, —Dja ba Môjdjê kukrâdjâ man kôt amijo anhŷro iban arȳm Metīndjwŷnhmâ ijaxwe kêt, anhŷro baba. Ne kam kôt te bajaxwe kêt prâmje.

Nhym be, jakam arȳm gwaj Kritumê batipdjikam baje ro'â batyk pyràk ne arȳm baje ajte Môjdjê kukrâdjâ tûm'â pi'ôk no'ôkja mar prâm kêt. Djâm gwaj baje ajte amim,

—Dja ba Môjdjê kukrâdjâ man kôt amijo anhŷro iban arȳm Metīndjwŷnhmâ ijaxwe kêt, anhŷrmâ? Kati. Gwaj baje amim anhŷr kêtakumrêx. Jakam ne gwaj mŷjja ny man amim,

—Arȳm ne Metīndjwŷnh Karô iwŷr bôx ne ijo ba. Ta ne kute Metīndjwŷnhmâ ijo mexo ba, anhŷro baba.

Dja me Môjdjê kukrâdjâ man kôt amijaxwe ma.

Rô 3.20, 5.20

⁷Metīndjwŷnhmâ gwaj bajaxwe kêt kadjy ne gwaj ajte Môjdjê kukrâdjâ kôt amijo anhŷro baba kêt. Kam, djâm gwaj we baje amim,

—Môjdjê kukrâdjâ punu, anhŷr jabej? Arkati. Ne ba ren Môjdjê kukrâdjâ mar kêt ne ren amijaxwemâ ikator kêt ne ren ajte amijaxwe mar kêt. É, ren me Môjdjê kukrâdjào néje ikukrâ kêt, imâ me'ô nhô mŷjja pro

kînh ne amim 'ã karõ kêt kadŷ ren ikukrâ kêt ba ren tu imã me õ mÿjja pro kînh ne 'ã amim karõ iban kam ren kam amijaxwe ja mar kêt. Me kute nêje ikukrâ kêtakam ne ba ren kam amijaxwe mar kêt.

8Nhym be, kati. Arŷm ne me Môjdjê kukrâdjào nêje ikukrâ. Ba kam arŷm amijaxwe ma. Ba kàjbê imã me'õ nhõ mÿjja puro kînh nhym me Môjdjê kukrâdjào mã imã.

—Kwârîk wânh amã me õ mÿjja puro prâmje ar aba kêt, ane. Ba kam ba arŷm imã me õ mÿjja pro kî:nh. Ne kam arŷm me õ mÿjja puro prâmje ar iba. Ne arŷm imã apÿnh me õ mÿjja puro kî:nh ne arŷm ijaxweo imõr me:x ne. Ne ren Môjdjê kukrâdjà kêt nhym ren me mar kêt nhym ren me axwe ren kute kajgo pyràk. Kam ne ba ren badjwŷ ren amijaxwe mar kêt ne. Nhym be, kati. Arŷm ne ba kukrâdjà man ajte kôt ijaxwe ma.

9Amrêbê ije Môjdjê kukrâdjà mar kêtri ne ba ate ikrân amim,

—Dja ba Metîndjwÿnhkôt itîn ne ar iba rã'â: rã'â ne, anhÿro iba. Ne kam kute itîn pyràk ne ar iba. Ne kam arŷm Môjdjê kukrâdjà man amim,

—Je, arŷm ijaxwe:. Ijaxwe pânh dja Metîndjwÿnh arŷm ikangan me biknor tokry djàkam imë, ane. Ba kam arŷm ityk pyràk. 10Ba arîk amim,

—Dja ba Môjdjê kukrâdjà mextire man kôt amijo anhÿro iban arŷm Metîndjwÿnh kôt itîn ne ar iba rã'â: rã'â ne, ane. Ne kam te ije kôt amijo anhÿrmân kam arŷm amim,

—Ijaxwe:. Dja Metîndjwÿnh ikangan me biknor tokry djàkam imë. Nã bâm ã amim ane. Ne kam ije Môjdjê kukrâdjà mextire markam amityk ma.

11Mÿkam? Bir, ba ne ba amim ijêx ne aminoo aknon amim,

—Dja ba Môjdjê kukrâdjà man kôt amijo anhÿro iban Metîndjwÿnh kôt itîn ne ar iba rã'â: rã'â ne, ane. Nhym be, kati. Me kuni te kute kukrâdjà marn kôt amijo anhÿr prâmje, ne kam kam amikrào ba. Badjwŷ ne ba kam amikrào iba. Ne kam aminoo aknon arîk amim,

—Dja ba Môjdjê kukrâdjà man kôt amijo anhÿro iban arŷm Metîndjwÿnh kôt itîn ne ar iba rã'â: rã'â ne, ane. Nhym be, kati. Ije kukrâdjâkam amikrâkam dja Metîndjwÿnh me biknor tokry djàkam imë.

12Djâm kam Môjdjê kukrâdjà punu? Kati. Mexkumrêx. Metîndjwÿnh kukwakam ne Môjdjê kute memã kukrâdjà jarênh. Môjdjê kute kam me axwe kêt kadŷ me akre katâtumrêx. Kukrâdjà mexkumrêx.

13Djâm Môjdjê kukrâdjà mex kôt ije amijo anhÿr djô'â ne ijaxwen me biknor tokry djàkam itêmâ? Arkati. Ba kukrâdjà maro iban kam arŷm amijaxwemã ikaton amima. Ne kam te kukrâdjà kôt amijo anen mã ijaxwen kam arŷm mã amim,

—Dja Metîndjwÿnh ijaxwe pânh me biknor tokry djàkam imë. Be, ijaxwe ne punu:re, anhÿro iba.

Ta te: axwe kêt prämje mä axwe'ã kute amijarénh.
Gar 5.17

¹⁴Metindjwînh Karô ne Môjdjê kukrâdjà jarê. Nhym be, jakam djê ne ba mä Metindjwînh Karô ma? Kati. Imä ijaxwe prä:m ne te ijaxwe kêt prämje. ¹⁵Djäm imä mÿjja kînhja ne ba o iba? Kati. Imä mÿjja kînh kêtja ne ba o iba. Mÿkam ne ba o iba? Kon. Ije mar kêt. ¹⁶Imä mÿjja kînh kêtô ibakam ba arÿm amim,

—Mrämri, Môjdjê kukrâdjà mexkumrêx, ane. ¹⁷Djäm kam ba ne ba o iba, imä mÿjja kînh kêtjao iba? Kati. Ikadjwînhbê ijaxwe ja ne 'ã imä apnên ijo ba. ¹⁸Djäm imex got? Ije amidjwînhbito kînh prämkan djäm imex got? Ije mÿjja mexo iba kadjy te imä mÿjja mexbit kînh. Kam, ije mÿjja mexbito iba kadjy mÿj dja ba amijon? Kon. Ije amikam mar kêtumrêx. ¹⁹Imä mÿjja mex kînhja djäm tâm ne ba o iba? Kati. Imä ijaxwe kînh kêtja ijaxwe ja ne ba o iba. Te imä ijaxwe kînh kêt mä o iba. ²⁰Kam, imä ijaxwe kînh kêtjao ibakam djäm ba ne ba o iba? Kati. Ikadjwînhbê ijaxwe ja ne ijaxwe'ã imä apnên ijo ba.

²¹Kam, djä ne ba mrämri mÿjja mexo ibakumrêx? Kati. Bit ije mÿjja mexo iba kunikôt ne ba mä mÿjja punu o iba. ²²Ba ne ba imä Metindjwînhukrâdjà kînh. ²³Nhym be, ikadjwînhbê ijaxwe ja ne ijaxwe'ã imä apnê. Ba amim, “Ba on imexbit”, ane. Ne kam mä ijaxwen te ijaxwe kêt prämje. Ije mÿjja mexo iba präm kunikôt mä ijaxwe. ²⁴Ba amim,

—Y, watire. Ikadjwînhbê ijaxwe ja ne ijaxwemä ingrêk präm ba arÿm me biknor tokry djâkam itëmmä. Mÿj me'õ dja ikadjwînhbê ijaxwe jabê ipytâ? Nã bãm ã amim ane. ²⁵Bir, gwaj banhô Bënjadjwîr djwînhbê Jeju Kritu dja ikadjwînhbê ijaxwebê ipytâ. Ba kam mä Metindjwînhmä amikînh jarê. Täm ne ja.

Ba kam mä amim,

—Ba on Metindjwînh kabën kôtbit amijo iba, ane. Nhym be, ikadjwînhbê ijaxwe mä kute ijo ba prämumrêx. Täm ne ja.

Me kute Metindjwînh Karô marja tîn.

8 ¹Kritu Jejumê gwaj batipdji nhym arÿm kute gwaj bakadjwînhbê bajaxweo apêxmä. Kam, Metindjwînh kute gwaj bamä bajaxwe pânh jarênh kêt gwaj me biknor tokry djâkam babiknor kêtumrêx. Baje amidjwînhbito kînh kadjy bajaxweo baba kêtja, baje Metindjwînh Karô kôt amijo babaja, gwaj ba dja gwaj me biknor tokry djâkam babiknor kêtumrêx.

²Mÿkam? Bir, gwaj mä bajaxwekam arÿm me biknor tokry djâkam batëmmä. Nhym be, gwaj arÿm tu amim Kritu Jeju markumrêx nhym Metindjwînh Karô gwaj babê bajaxwe kurêñ kubê gwaj bamä tÿx jadjâ gwaj kam arÿm katât amijo baba kadjy batÿx. Ne kam babiknor kêtumrêx ne Metindjwînhkôt batîn ne ar baba rã'lâ: rã'lâ ne. ³Bir, gwaj baje amidjwînhbito kînh kadjy bajaxweo babakam ne gwaj te: katât baje amijo baba prämje ne te baje Môjdjê kukrâdjà mar ne te kôt baje amijo baba mexmä. Nhym kam

Metîndjwînh pykamâ ta Kra pydji janô nhym ta amijo kute me axwe nhîi pryrâk ne ar ba. Nâm aminhî tâ pîte'yâ wajêt nhym Metîndjwînh arîm gwaj bamâ tûx jadjà. Katât baje amijo baba kadŷ arîm gwaj bamâ tûx jadjà nhym gwaj bajaxweja arîm gwaj bamâ rerekren ajte kute gwaj bajo ba kêt.

⁴Dja gwaj amidjwînhbito kînh kêt ne bajaxweo baba kêt ne Metîndjwînh Karô man kôt ar amijo baba. Nhym kam arîm gwaj bamâ tûx jadjà. Gwaj bajaxwe kêt kadŷ bamâ tûx jadjà. Gwaj kam arîm kum bajaxwe kêt ne katât ar amijo baba. Ne kam arîm tu Môjdjê kukrâdjâ kôt katât ar amijo baba.

Me ta kute amidjwînhbito kînh.

Gar 5.16

⁵Bir, me ta kute amidjwînhbito kînhja ne me kum axwe mar prâm. Nhym be, me kute Metîndjwînh Karô kôt amijo baja ne me kum Karô mar prâm. ⁶Nhym me mä kum axwe mar prâm ja dja me me biknor tokry djâkam akuno. Nhym be, me kum Karô mar prâm dja me Metîndjwînhkôt tîn ne ar ba râ'â: râ'â ne umar mexkumrêx.

⁷Mýkam ne me mä: kum axwe mar prâm akuno? Bir, me kum Metîndjwînh kurêkam. Me ja ne me kute Metîndjwînh kukrâdjâ kôt amijo ba prâm kêt. Nâm me te: kôt amijo ane. ⁸Me ja, me kute amidjwînhbito kînh kadŷ axweo ba prâmja ne me te kute Metîndjwînho kînhmä.

Me kum Metîndjwînh Karô mar prâm'â ujarênh.

Dju r 7.38

⁹Nhym be, djäm ar ga ne gar amâ ajaxwe maro aba prâm? Kati. Ar ga ne gar amâ Karô mar prâm. Mrämri ar akam Metîndjwînh Karô ûrkumrêx jabej ar amâ Karô mar prâm. Nhym be, me'ökam Kritu Karô ûr kêtja Metîndjwînh kute o aminhô kêtumrêx.

¹⁰Nhym be, mrämri Kritu ar akam ûrkumrêx jabej ar anhîbit dja ty. Me axwe djôâ me batykjakam dja ar anhîbit ty. Nhym be, Metîndjwînh kute ar amâ axwe kêt jarênh nhym Karô kute ar ajo bakam dja gar kôt atîn ne ar aba râ'â: râ'â ne.

¹¹Nhym kam Metîndjwînh arîm Karôo akubyn Jejuo tîn. Karô ja ar akam ûr jabej dja ar gadjwîy ar ajo tîn. Krituo tîn djwînh ar ajo tîn. Dja gar te arîm ty nhym akubyn ar gadjwîy ar ajo tîn. Ar akam Karô ûr jao akubyn ar ajo tîn.

¹²Kam, djäm gwaj baje amidjwînhbito kînh kadŷ mä bajaxweo babamâ? Kati. ¹³Dja gar arek ajaxweo aban arîm akuno. Me biknor tokry djâkam akuno. Nhym be, dja gar apýnh ajaxwe krâta. Aparo ajaxwe'ûr amrânh, anhikrao aje ajaxwe nhipêx, anoo aje ajaxwe pumûnh, adjumar djâkam aje ajaxwe mar, ajajkwao aje mýjja punu jarênh ajaxweja kunî krâta kute mrämri ne me kute mýjja bînkam arîm àpênhô krâ'yr pryrâk. Dja gar Metîndjwînh Karô maro ajaxwe krâtan arîm Metîndjwînhkôt atîn ne ar aba râ'â: râ'â ne.

¹⁴Mýkam? Bir, me kute Metîndjwînh Karô maro ba nhym kute meo baja ne me mrämri kubê Metîndjwînh krakumrêx. ¹⁵Karô kute ar ajo bakam djäm

Metîndjwînh ar ajo õ àpênh kajgon kum ar akurêñ ar ajo ajkê gar amâ uma: ar aba? Kati. Karô kute ar ajo bakam Metîndjwînh arym ar ajo krakumrêx gar amâ kî:nhkumrêx. Ne kam kum, “Djünwâ”, ane. Mebê idjaer kabenkôt ne me kum, “Aba”, ane. Nhym be, me bakabenkôt ne gwaj kum, “Djünwâ”, ane.

¹⁶ Metîndjwînh Karô ta ne gwaj bakadjwînhbê gwaj bamã,

—Be, omû. Mrâmri abê Metîndjwînh krakumrêxa pumû, anhýro ba. Kam, gwaj babê Metîndjwînh krakumrêx. Täm ne gwaj baje markumrêx. ¹⁷ Arym gwaj babê krakam dja gwaj arym Metîndjwînh nhô mýjjao aminhô. Kritumê ro'â dja gwaj õ mýjjao aminhôñ ar o baba. Kôt batokry jabej o aminhô. Kritukôt mrâmri batokry jabej dja gwaj õ mýjjao aminhôñ arym ro'â bame:xkumrêx.

Me kute amimexkumrêx kam amak.

Dju r 17.22; A Kô 4.17; Kor 3.4

¹⁸ Bir, mýj dja gwaj batokry jakam kuma? Bir, 'â dja gwaj amim,

—Jakam ba itokry ne kute itokry rax pyràk. Nhym be, dja ba ī Kritumê ro'â ime:xkumrêx nhym me kunî arym ipumû. Dja ba kam ikînh. Ne ikînhkam ajbir itokry ja mar kêt, ane. Gwaj ã batokry'â amim ane. ¹⁹ Dja gwaj babê Metîndjwînh krakôt bakato. Dja amrê õ akati bôx gwaj kam arym bakato. Djâm kam dja gwaj bapunu: got? Kati. Dja gwaj kam bame:xkumrêx. Mýjja kunî Metîndjwînh kute ipêx ja ne amiwyr gwaj bakatorkam ama:. Mrymê bàmê pykamê mýjja kunî amiwyr gwaj bakatorkam ama:.

²⁰ Mýkam ne amiwyr gwaj bakam ama?: Bir, Metîndjwînh kute mýjja kunî nhipêx ja ne amrêbê amijo ajkêñ arym punu. Pykakam 'ê kumex ne mýjja djákre kumex kato. Djâm mýjja ta ne amijo ajkê? Kati. Metîndjwînh kabenkôt ne ã mýjja amijo bikêñho ane. Nhym be, ajmâkam dja mýjja kunî mexkumrêx. Mýjja kunî amiwyr amimexkam ama:.

²¹ Mýkam? Bir, jakam ne mýjja punu prâm, kâ rerek prâm, kro prâm, apôk prâm. Nhym be, mýjja kute amijo mexkam dja punu prâm kêt, kâ rerek prâm kêt, kro prâm kêt, apôk prâm kêt:kumrêx. Gwaj babê Metîndjwînh kramê ro'â dja mýjja me:xkumrêx ne kî:nhkumrêx. Dja ī gwaj babê Metîndjwînh kra amirît. Ne kam bamexkumrêx ne bakînhkumrêx. Nhym kam me baro'â mýjja kunidjwîy mexkumrêx. Kam ne mýjja kunî amiwyr amimexkam ama:.

²² Jakam ne mýjja kunî: tokry pymaje kangângä. Kute mrâmri ne me nire kra àn tokry pymaje kangângä pyràk ne kute kra bixadjwîrkam ama:k pyràk. Amrêbê: ne mýjja kangângän jakam kangângä râ'â ne.

²³ Gwaj badjwîy ne gwaj banhî nykam ama:. Gwaj badjwîy baje arym amijâ Metîndjwînh Karô kakinhja ne gwaj banhî nykam ama:. Dja gwaj babê Metîndjwînh krakumrêx amirît. Nhym akubyn bôxkam dja gwaj bamâ banhî ny ngä. Dja gwaj banhî nyja rerek prâm kêt ne apêx prâm kêt ne ny râ'â. Banhî nykam amakbê bakangângä. Banhîja punu prâmkam batokry pymaje bakangângä.

²⁴ Gwaj amiwyr banhî ny kam ama: nhym arym Metîndjwînh amim gwaj bapytâ. Nhym be, djâm arym ne gwaj banhî nyja pumû? Kati. Gwaj

ren arȳm banhī ny pumūn ren amiwȳr kam amak kêtakumrēx ne ren ate bakrān ar baba. ²⁵Nhym be, kati. Kute gwaj bamā banhī ny jadjär kêttri ne gwaj amiwȳr kam ama:n kam akrànwmā amiwȳr amār 'iry.

²⁶Gwaj banhī nykam amakbê Metindjwȳnh Karō kum gwaj bakaprī:. Gwaj bakaprīn barerekrekam ne Karō kum gwaj bakaprī:. Ne Metindjwȳnhmā gwaj bajo a'u:w. Gwaj bakaprīn barerekrekam dja gwaj amim,

—Mŷj dja ba ikaprīkam Metindjwȳnhmā ikabēn jarēnh on? anen te baje Metindjwȳnhmā amijarēnhmā. Nhym kam Karō kute pykakam gwaj bajo ba arȳm gwaj bama. Gwaj baman arȳm kum gwaj bakaprī:. Kum gwaj bakaprīn arȳm amū kâjkwakam Metindjwȳnhmā gwaj bajo a'u:w. Djām gwaj bakabēnkam ne gwaj bajo a'luw? Kati. Ta kabēn mar kêtakam. Kum gwaj bakaprī:kam ne kabēno kangāngān gwaj bajo a'u:w. Näm ā Karō amybȳm amū kâjkwakam Metindjwȳnhmā gwaj bajo à'wŷro ane.

²⁷Metindjwȳnh ne kute me kunī djumar djàkam me kabēn mar mexkumrēx ne kam arȳm kute prîne Karō kabēn mar mex. Karō ta ne arȳm kute gwaj bajā Metindjwȳnh kabēn mar. Kute gwaj bajā amim karôkam kabēn ja kute mar ne kabēn kôt kute kum gwaj bajo à'wŷr. Jeju kute arȳm gwaj bajo ô me ja, Karō kute Metindjwȳnhmā gwaj bajo à'wŷr. Metindjwȳnh kabēn kôt kute kum gwaj bajo à'wŷr. Nhym kam Metindjwȳnh arȳm kute prîne kabēn mar mex.

Kra mex kôt me mex.

Rô 8.37; Pir 1.12; Ped k 5.10

²⁸Be, nhym apŷnh mŷjja kute gwaj bajo baja. Mŷjja kunikôt. Apŷnh gwaj bakaprī djari nàr apŷnh gwaj bakinh djari kute gwaj bajo baja. O ne Metindjwȳnh amim gwaj bajo mexo tē. Gwaj bamā abêja ne gwaj bajo mexo tē. Metindjwȳnh ne amrêbê: gwaj bakukâm amim gwaj bajā karôn arȳm kôt amiwȳr gwaj bajuw ne ar gwaj bajo ba. Ne kam arȳm apŷnh mŷjjao gwaj bajo mexo tē. Ja ne gwaj arȳm bajé mar.

²⁹Mŷj kadŷj ne gwaj bajo mexo tē? Bir, Kra mex kôt gwaj bamex kadŷj. Mŷjja kuní kêttri ne kute me kukâm ô me ja kuní mar ne arȳm amijo me utâ. Kra mex kôt kute meo mex kadŷj ne amijo me utâ. Krakôt kute ô me ja kunio mexo têmcam ne kute mrâmri ne me kra kutewa apôx nhym kôt aben nhitepâ kamy kuní apôx pyràk. Kra kute kamy krâpti:mâ wa kadŷj ne Kra mex kôt gwaj bajo mexo tē. ³⁰Kute amijo me utâr ja ne amiwȳr me ku'uw ne meo ba. Kute amiwȳr me 'wŷr ja ne memâ axwe kêt jarê nhym me arȳm kum mex ne. Kute memâ axwe kêt jarênh ja dja meo me:xkumrêx. Nhym me arȳm kâjkwakam Kra mex kôt mrâmri me:xkumrêx. Dja gwaj kâjkwakam kôt arȳm bame:xkumrêx.

Metindjwȳnh kum me abê ne me'ã ukanga kêt.

³¹Metindjwȳnh arȳm gwaj bamâ axwe kêt jarê. Ne kam dja ï Kra kôt prîne gwaj bajo mex. Kam, djâm me'õ kute Metindjwȳnh bê gwaj bajo akêx gwaj kôt bajaxwemâ? Kati. Metindjwȳnh ã kum gwaj bajabêo

anhýrkam dja me'õ kubê gwaj bajo akẽx kêtukumrẽx. ³²Nâm amijã Kra djwýnh pydji nê kêt ne gwaj bakuní kadjy kanga nhym arým gwaj bapânh ty. Djãm kute gwaj bakadjy Kra kangakam kute gwaj babê mýjja mex'õ nêmã? Arkati. Kute gwaj bamã mýjja mex kuní nhõrmã.

³³Mýj me'õ dja gwaj bamã axwe jarẽ? Kati. Metindjwýnh kute amijo gwaj bapytärja dja gwaj bamã axwe jarénh kêt. Ta ne arým gwaj bamã axwe kêt jarẽ gwaj arým kum bamex ne. Kam dja te me'õ kute gwaj bamã axwe jarénhmã.

³⁴Mýj me'õ dja gwaj bamã me biknor tokry djákam babiknormã arẽ? Kati. Kritu Jeju ne tyn akubyn tĩn ne ajte Metindjwýnh djubôk'ânh nhý. Metindjwýnh djubôk'ânh nhýn ajte gwaj banéje kum kabéno nhý. Kam dja te me'õ kute gwaj bamã babiknormã arénhmã. ³⁵Kritu kum gwaj bajabê..

Dja te me'õ gwaj bajo ajkê nhym Kritu kum gwaj bajabê rã'â:n gwaj bajo ba rã'â: ne.

Dja te apýnh gwaj bakaprí djàri ajte gwaj bajo ba nhym Kritu kum gwaj bajabê rã'â.

Dja te apýnh mýjja týx ajte gwaj bajo ba.

Dja te me ajte kum gwaj bakurê. Kritumã badjapênhkam te kum gwaj bakurê.

Dja te ajte gwaj bamã prã:m.

Dja te ajte gwaj bakâ kêtakam bamã kry:.

Dja te apýnh mýjja pyma ajte gwaj bajã apôx.

Dja me ajte te kàxo gwaj bapa. Nhym Kritu mã: kum gwaj bajabê rã'â:n gwaj bajo ba rã'â: ne.

³⁶Apýnh gwaj bakaprí djàri kute gwaj bajo ba kôt ne me bakukämäre amrêbê: Metindjwýnhmã amijarẽn kum,

“Be, amã ar idjapênhkam ne me kute ar ibñ pyràk. Myt kunikôt ne me kute ar ibñ pyràk. Nâm me ar ijo mrykîlomti pyràk ne kum ar ibñ prãm.”

Nâm ã me bakukämäre Metindjwýnhmã anen arým 'â pi'ôk no'ôk ne. Kam gwaj badjwý bakamingränyre dja gwaj mrãmri mekôt ã apýnh bakaprí djàri maro ane. Jejumã badjapênhkam ã apýnh bakaprí djàri maro ane.

³⁷Jeju ne gwaj bajã ukanga kêt ne kum gwaj bajabê rã'â:. Kam te apýnh mýjja pymaja gwaj bajo ba gwaj amim Jeju mar týx ne arým kubê amijo akẽx kêtukumrẽx.

³⁸Djãm gwaj batykkam kum gwaj bajabê kêt ne gwaj bajã ukangamã? Kati. När, djãm gwaj batñ ne ar babakam kum gwaj bajabê kêt ne gwaj bajã ukangamã? Kati.

När, djãm kadjy mrãnh djwýnh 'õ kute gwaj bajo bikenh nhym kum gwaj bajabê kêt ne gwaj bajã ukangamã? Kati.

När, djãm me karõ punu,

när djãm jakam apýnh mýjja apôx,

när djãm amrẽ apýnh mýjja apôx mõr,

nàr djām apŷnh mŷjja 'itŷx gwaj bajo bikēn nhym kum gwaj bajabê kêt ne gwaj bajā ukangamā? Kati.

³⁹ Nàr, djām kâjkwa kurūm mŷjja apôx,
nàr djām pyka krakri mŷjja apôx,
nàr djām Metîndjwŷnh kute amû apŷnh mŷjja kunî nhipêx'ô kute gwaj
bajo bikēn nhym kum gwaj bajabê kêt ne gwaj bajā ukangamā? Arkati.
Apŷnh mŷjja pyma te gwaj bajo ajkê nhym Metîndjwŷnh kum gwaj
bajabê:n gwaj bajo ba râ'â:.

Nâm ã kum gwaj bajabêo ane. Gwaj baje Kritu Jejuo banhô Bênjadjwŷr
djwŷnhkôt ã kum gwaj bajabêo ane. Täm ne ba tu amim markumrêx.

Metîndjwŷnh ta kute amijo me utâr.

9 ¹⁻²Djām gwaj baje Môjdjê kukrâdjâ mar ne kôt baje amijo babakam
ne Metîndjwŷnh kute gwaj bamâ axwe kêt jarênh gwaj arŷm kum
bamex ne? Kati. Nâ gwâm tu amim Jeju markumrêx nhym arŷm gwaj
bamâ axwe kêt jarê gwaj arŷm kum bamex ne. Nhym be, inhô me wŷnh,
inhöbikwabê mebê idjaer djâm me kute tu amim Jeju markumrêx? Kati.
Me kute amim Jeju mar kêt. Nâm me amim,

—Ba Môjdjê kukrâdjâ man kôt ar amijo iba nhym Metîndjwŷnh arŷm imâ
ijaxwe kêt jarê ba arŷm kum imex, ane. Me kute amim Jeju mar kêt kam
dja Metîndjwŷnh arŷm pânh me kanga. Kam ne ba ikadjwŷnhbê ikaprîn
iban imŷr râ'â: ne. Kritu kôt ne ba katât ikaprî'â ar amâ amijarênhkumrêx.
Metîndjwŷnh Karô ta ne ajte idjumar djâ kadjwŷnhbê imâ,

—Mrâmri 'â ajêx kêtkumrêx, ane. Mrâmri ikaprîkumrêx. ³Inhô me
wŷnh, inhöbikwabê mebê idjaer ne me kute amim Jeju mar kêt. Ba ren
me kadjy Metîndjwŷnhmâ kum,

—Kwârik wânh mebê idjaer kanga kêt. Ba dja ga me pânh ikanga, ane.
Nhym ren me kam arŷm tu amim Jeju Kritu markumrêx ba ren arŷm ã
Metîndjwŷnhmâ ane. Nhym be, kati. Me kute amim Jeju mar kêt. Kam ne
ba mekam ikaprî:re. ⁴Mebê idjaerkumrêx. Metîndjwŷnh ne amrêbê meo
kra nhym Metîndjwŷnh rax djô'â me ra:x. Ne kam ajmâ kuten amim Jeju
mar kêt ba arŷm mekam ikaprîre ne. Metîndjwŷnhmê ne me kute aktâ
abenmâ amijarênh mâmđji nhym arŷm memâ kum,

—Ba dja ba me ajo djuw mex râ'â: râ'â ne, ane. Ne arŷm memâ
Môjdjê kukrâdjâ jarê nhym me o ba. Ne kukrâdjâ kôt kum apê ne kum
amijarêho ba. Nhym kute memâ mŷjja jarênh mâmđji. Me kukâm apŷnh
mŷjja mex apôxmâ kute memâ arênh mâmđji. Nhym me ajmâ ne Jeju
mar kêt ne ar ba. Ba kam mekam ikaprîre ne.

⁵Me bakukâmâre ne me me babê idjaer kukâmârekumrêx nhym Jeju Kritu
arŷm mekam amijo ï ne kato. Kubê ne apŷnh me ba djâ kunîkôt me kunî, mŷjja
kunî Tîndjwŷnh. Pydji ne me:xkumrêx ne ra:x. Mex ne rax râ'â: râ'â ne. Mrâmri

ne ba ar amā arēnhkumrēx. Jeju Kritu me ibê idjaer kurūm kato nhym kam me ajmā ne Jeju mar kêt ne ba. Ba kam mekam ikaprī:re ne imā me kaprī:kumrēx.

⁶Metīndjwŷnh kute mebê idjaero kran kute memā, “Me abê ikra”, anhŷrkam ne me kwŷ arŷm kanga. Me kwŷ kute kangakam djām arŷm kam Metīndjwŷnh kabēn kajgo? Kati. Metīndjwŷnh kabēnkôt me kwŷbê Metīndjwŷnh krakumrēx. Djām mebê idjaer kuni ne Metīndjwŷnh kute meo kra? Kati. Me kwŷbit. ⁷Nàr, djām Abraão djôlā me ar ba kuni ne Metīndjwŷnh kute memā,

—Me abê Abraão tàmdjwŷkumrēx, anhŷro ba? Kati. Me kwŷmabit.
Nâm Abraãomā kum,

—Idjak kurūm dja atàmdjwŷ apôx, ane.

⁸Mŷj'â ne gwaj kabēn ja ma? Bir, amrêbê: me bakukâmâre Abraão ta ne amikabēnkôt õ àpênh kajgomā Imaêr dji nhym kato. Djām kra Imaêrmē ôâ tàmdjwŷ apôxmē djā ne Metīndjwŷnh me jao krakumrēx? Kati. Metīndjwŷnh kute kabēn pydjin arênh kôt ne prôkumrêxmâ Idjak dji nhym arŷm kato. Nhym kam Metīndjwŷnh arŷm o krakumrēx. Kra Idjakmê kam tàmdjwŷ apôxmē ne Metīndjwŷnh meo krakumrēx. ⁹Arŷm ne Abraãomā kum,

—Dja ba i bôx nhym Xara arŷm kra, ane. Metīndjwŷnh kute kabēn pydjin arênh ne ja. Nhym kam arŷm kra kato nhym Metīndjwŷnh amikabēnkôt arŷm o kra.

¹⁰Nhym ajtekam me banhingêt Idjak Rebekamâ kra ar kudji nhym tujarô râ'âkam Metīndjwŷnh arŷm kra ar'lâ amim karõ. ¹¹⁻¹³Ar rwŷk kêtri. Ar mex nàr ar axwe kêtri ne arŷm ar'lâ amim karõn Rebekamâ kum,

“Kutewa dja kutapumâ apê”, ane.

Pi'ôkkam kute me bakukâmâremâ ar arênh kôt ne â Rebekamâ ane. Ne memâ kum,

“Imâ Djako kînh. Nhym be, imâ Ixau kînh kêt”, ane.

Djâm mexkam ne kum Djako kînh? Kati. Djâm axwekam ne kum Ixau kînh kêt? Kati. Kute ar'lâ amim karõ kôt kum Djako kînh ne kum Ixau kînh kêt. Idjujarênhja ne me kuni'â amijakre. Mŷj dja gwaj me kuni'â amim arêñ kuma? Bir, dja gwaj amim,

—Be, Metīndjwŷnh ne amikabēn kôt arŷm amijo me utâ. Kute me kêtri me'lâ amim karõ kôt ne arŷm amijo me utâ. Djâm me ta mexkôt ne amijo me utâ? Kati. Amikabēn kôt. Kute amiwyâr me 'wŷr djwŷnh ta amikabēn kôt ne kute amijo me utâr, ane. Tâm dja gwaj idjujarênh ja markam amim arêñ maro baba.

¹⁴Metīndjwŷnh ta kute amijo me utâr. Me kator kêtri kute amijo me utâr. Kute amim me'lâ karõ kôt kute amijo me utâr. Djâm kam gwaj ba baje amim,

—Be ga, Metīndjwŷnh kute katât amijo ba kêtja pumû, anhŷrmâ? Arkati. Metīndjwŷnh katât ry tipdji. ¹⁵Ga, Metīndjwŷnh amrêbê: me bakukâmâre Môjdjêmâ kum,

“Ba dja ba amim me'õlâ karõn tu imâ kaprî. Ba dja ba amim me'õlâ karõn tu imâ kînh.”

Nâm â Metīndjwŷnh me bakukâmâremâ ane.

¹⁶Mŷj ne gwaj kabēn ja burūm kuma? Bir, djām me'ō ta kum kinh nhym kum kaprī? Kati. När, djām me'ō ta kum apê nhym kum kaprī? Kati. Metîndjwînh ta ne tu kum me kaprī. Täm ne gwaj Metîndjwînh kabēnja burūm kuma. ¹⁷Amrêbê: me bakukâmâre ar bari ne Metîndjwînh Parao'ã amakkre kêt mën ajte o bikênh dja. 'Ã amakkre kêt mënho ãmri ne kum,

"Mŷj kadŷj ne ga anâ kurûm ruw ba ajo ikato? Bir, ije ajâ ajamakkre kêt mënho ne ajo ibikênh kadŷj. Ije me kunimâ akam itŷxo amirît kadŷj ne ba ajo ikato.

Apŷnh pyka kunikôt dja me iraxmâ katon abenmâ irax ne ipyma jarê. Ja kadŷj ne ba ajo ikato. Me kute ipyma: mar kadŷj. Kadŷj ne ba ajo ikato."

Nâm ã Paraomâ ane nhym me arŷm 'ã pi'ôk no'ôk ne. ¹⁸Arŷm ne ba Rebeka'ã ajarêñ ajte Môjdjê'ã ajarêñ ajte Parao'ã ajarê.

Mŷj dja gwaj Metîndjwînh kute kam arkum kabēn jarêñh burûm kuma? Mŷj'ã ne amijakre? Bir, Metîndjwînh ta ne amim me'ã karô. Ne kam amikabênkôt arŷm tu kum me kwŷ kaprî. Täm ne gwaj kute Rebekamâ kabēn jarêñh ne ajte Môjdjêmâ kute kabēn jarêñh burûm kuma. Ba kam ajte Parao'ã ajarê. Mŷj dja gwaj Metîndjwînh kute kum kabēn jarêñhja burûm kuma? Bir, Metîndjwînh ta ne amim me'ã karô. Ne kam ta amikabênkôt ajte tu me kwŷ'ã amakkre kêt rê. Täm dja gwaj Paraomâ kabēn burûm kuma.

¹⁹Djâm ar ajõ imâ,

—Metîndjwînh kute ã amim me'ã karô anhýrkam mŷj me'ô ne kubê àptârmâ? Arkati. Metîndjwînh ta kute me'ã amakkre kêt mënhkam ne ren memâ axwe jarêñh kêt. Mŷkam ne memâ axwe jarê? ane. Djâm aje ã imâ anhýrmâ? ²⁰Kati. Kwârîk wânh mŷjwâ wâ jarêñh kêt. Pykabê ne ga ar aban angri:re ga we ajte akabêno aje Metîndjwînh japanhmâ. Nâ bâm me bakukâmâre kabēn kôt amâ ane. Amrêbê ne me memâ kum,

"Djâm arŷm mŷjja nhipêx kute ipêx djwînhmâ kum,

'Mŷkam ne ga ga inhipêx prâm ne kam ã ijo ane'? anhýrmâ? Kati." Nâm ã me bakukâmâre memâ ane. Mrâmri ne me bakukâmâre memâ arênhkumrêx. ²¹Ga, ngyo ngônh nhipêx djwînh ta kute amim 'ã karô

(Rôma 9.20-21)

kôt kute ngý kajgo jamýnh ne o ngônh nhipêxja pumû. Ta mýjja mex kadjy ngônh nhipêx. Nàr, ajte ta mýjja punu kadjy ngônh nhipêx.

Metîndjwýnhdjwý, kute me ipêx djwýnh ta amikabéenkôt tu ã meo ane. Djâm kam gwaj baje bakabéno apanhmâ? Kati.

22 Ta amikabéenkôt tu ã meo ane. Mekam ngryk ne tu kute meo biknorkumrêx kadjy ne me ipêx. Me kwý jałã ne ta amim karõn amim, —Dja ba ï me kwýkam ingryko amirít ne. Nhym me kuní ipumûn arým 'itýx ma, ane. Ne kam ajte amijã ngryk nén amiwýr me amâr 'iry.

23 Ne kam mekam ukaprí kadjy me kwý nhipêx. Amrêbê: ne ta me'ã amim karõn amim,

—Me ja dja ba amimexo meo me:xkumrêx. Ne me kunímâ mekam idjukaprio amirít. Me kuní dja me 'ã ipumûn ime:xkumrêx ma. Ja kadjy dja ba amimexo meo me:xkumrêx, ane. Djâm ta kute amim me'ã karõn ajte ã me ipêxo anhýrkam djâm katât kute amijo ba kêt? Kati. Katât ne amijo ba.

24 Ta ne tu ã gwaj badjwý gwaj bajo mexo ane. Ta ne amiwýr gwaj bajuw ne gwaj bajo ba. Djâm me ibê idjaerbito ba? Kati. Me abajtemdjwýo ba.

25 Metîndjwýnh ta ne amim me'ã karõ. Ne kam ta amikabéenkôt arým amijo me utân ar meo ba. Me bakukâmâre Ôdjêja amrêbê: ja jarê. Metîndjwýnh ta amikabéenkôt kute amijo me kwý pytârja jarê. Metîndjwýnh ne Ôdjêjamâ kabën jarê nhym me bakukâmâremâ kum,

“Metîndjwýnh ne me amâ,

‘Amrêbê ije me kwyo inhô kêt. Nhym be, jakam dja ba memâ inhô me ja jarê.

Me kwý amrêbê imâ me kinh kêt. Nhym be, jakam dja ba imâ me kinh.’

Nâm ã Metîndjwýnh me amâ ane.”

Nâm ã me bakukâmâre Ôdjêja memâ ane nhym me arým kabën'ã pi'ôk no'ôk ne. Ga, Metîndjwýnh ta kute amijo me bajtem kwý pytârja pumû.

26 Nhym kam ta ajte memâ kum,

“Metîndjwýnh ne me amâ,

‘Pyka 'ôkam me'ã ne ba memâ kum,

Ije meo ikra kêt ne ja, ane. Pyka tâmkam dja me ï memâ kum,

Me abê Metîndjwýnh tñ ne ar baja kra ar, ane. Dja me ï ã memâ ane’, ane.

Metîndjwýnh ã me amâ ane.”

Nâm ã me bakukâmâre Ôdjêja memâ ane nhym me arým 'ã pi'ôk no'ôk ne. Ga, ajte Metîndjwýnh ta kute amijo me bajtem kwý pytârja pumû.

27 Nhym kam me bakukâmâre Idjaij ajte amrêbê: tâm jarê.

Metîndjwýnh ta amikabéenkôt kute amijo me kwý pytârja jarê. Idjaij mebê idjaer'ã kâj bê memâ kum,

“Dja mebê idjaer kräpti: kute mrämri ne ngô raxbê pyka kêtksam pykati 'ykâ kräpti pyràk.

Dja te me kräpti nhym arým amim me ngrêrebit pytâ. Me anhybit me utâ. Me kute amim mar me utâ.

28 Nhym me kute Metîndjwýnh mar kêttdjwý. Mýj dja me on?

Bir, Bënjadjwŷr djwŷnhbê Metîndjwŷnh kute pykabê me axwemâ
pânh jarênhmâ. Dja meo kukrà kêtakumrêx ne katât memâ pânh
jarênhkumrêx ne on inomâ kumê.”

Nâm ã me bakukâmâre Idjaij memâ ane nhym me arŷm 'ã pi'ôk no'ôk ne.
Ga, ajte Metîndjwŷnh ta kute amijo me kwŷ pytârja pumû.

²⁹Nhym kam Idjaij ajte tâm'ã ajarën memâ kum,

“Bënjadjwŷr djwŷnh 'itŷxo kubê kumkati amrêbê: me axwe raxkam
arŷm krîraxbê Xôtômamê krîraxbê Gomora gan pyka mě o amrâ.

Ne ren kum me bajâ ma kêt gu ren me badjwŷ arŷm mekôt bakêt.

Nhym be, kati. Nâm kum me bajâ ma nhym kam me badjô'ã me
anhy râ'ã, me kwŷ râ'ã ne.”

Nâm ã me bakukâmâre Idjaij memâ ane. Ga, me bakukâmâre kabêna kunî kôt
Metîndjwŷnh ta amikabênkôt kute amijo me kwŷ pytâr ne meo baja pumû.

Mebê idjaer kute Kritu mar kêt.

³⁰Mŷj dja gwaj jakam abenmâ arê? Bir, me bajtem ne me amrêbê kute
Metîndjwŷnhmâ amijo mex jabej kêt. Nâm me te kum amijo mex jabej
kêt nhym Metîndjwŷnh ta arŷm kum me kaprîn memâ axwe kêt jarê. Me
tu amim Jeju Kritu markumrêx nhym Metîndjwŷnh arŷm tu memâ axwe
kêt jarê nhym me arŷm kum mex ne.

³¹Nhym be, mebê idjaer kute Metîndjwŷnhukrâdjâ marn kôt amijo
bakam djâm me arŷm kum axwe kêt? Kati. ³²Mŷkam? Bir, me kute amim
Kritu mar kêtakam. Me kute amim,

—Djâm ba dja ba amim Jeju ma got? Ba Môjdjê kukrâdjâ man kôt ar amijo
iban arŷm Metîndjwŷnhmâ ijaxwe kêt, ane. Me kute amim anhŷro bakam ne
me axwe râ'ã ne. Kam ne me kute kên me par tok nhym me rôrôk pyrâk. Me
kute amim Jeju mar kêt. ³³Metîndjwŷnh ne amrêbê me bakukâmâremâ kum,

“Ota, ba Xijäokam kên'õ nhŷr. Kên wâ kute me par tokkam me rôrôk
prâmkumrêx. Kam dja me kum kên wâ kurê.

Nhym be, dja me kwŷ i pŷnhkôt tu amim markumrêx ne arŷm pijâm
kadjy kêtakumrêx.”

Nâm Metîndjwŷnh ã memâ ane nhym me arŷm 'ã pi'ôk no'ôk ne. Kritu'â
ne kên jakren arê nhym me kum kurêmâ. Nhym kôt mebê idjaer ã kum
kurêñ mar kêtó ane.

10 ¹Akmere, àpnihîre ar, imâ mebê idjaer kî:nh. Mebê
inhöbikwakam imâ me kînh. Metîndjwŷnh ren amim mebê idjaer
kunî pytâ ba ren mekam ikînhkumrêx. Nâ bâm mâ Metîndjwŷnhmâ kum,
—Gop amim me utâ. Gop amim me utâ, anhŷro iba.

²Ba ne ba amrêbê mekam ar iban prîne me omû. Kam djâm me
Metîndjwŷnhmâ àpênh prâmkumrêx ngri got? Me kum àpênh prâ:m. Me te
kum àpênh prâm ne kute Metîndjwŷnh mar kêt. Me arîk ar kupa'ã ba.

³Metîndjwŷnh ta ne memâ kum,

—Me kute amim Kritu markam dja ba memā axwe kêt jarē nhym me arȳm imā mex ne, ane. Nhym me atekam ajte mar kêt ne amim,

—Djâm ba ije amim Jeju marmā got? Kati. Ba dja ba ijaxwe kêt. Ba dja ba Môjdjê kukrâdjà man kôt ar amijo iban arȳm ijaxwe kêt ne Metîndjwînhmā imex ne, anhýro ba.

⁴Djâm gwaj ba baje amim,

—Djâm ba ije amim Jeju marmā got? Kati. Ba dja ba Môjdjê kukrâdjà man kôt ar amijo iban arȳm Metîndjwînhmā ijaxwe kêt, anhýrmā? Djâm gwaj baje ã amim anhýrmā? Kati. Kritu ta ne gwaj bakadŷ prîne kukrâdjà man kôt amijo ba me:xkumrêx. Gwaj baje Kritubit mar ne tu amim markumrêx nhym Metîndjwînh arȳm tu gwaj bamā axwe kêt jarē gwaj arȳm kum bamex ne.

Mŷj dja me n  n arȳm axwe k  t?

⁵Me bakuk  m  reb   Môjdj   ne amr  b  : mem   kum,

“Dja me kat  tukrâdj   man k  t amijo ban kam arȳm t  n ne ar ba r  l  : r  l   ne”, ane.

Kute mem   ja jar  hkam mŷj dja me n  n arȳm axwe k  t? Bir, dja me kat  tukrâdj   man k  t ar amijo ban arȳm axwe k  t. Ja ne Môjdj   amr  b   mem   ar  . ⁶Nhym be, ajbir jakam me kute tu amim Jeju markumrêx, nhym Metîndjwînh arȳm tu mem   axwe k  t jar   nhym me arȳm kum mex ne. Gar akw   ne gar ar  k amim,

—Mŷj me'   godja k  jkwa djwînhm   wabi? Ne ren me'   k  jkwam   wabin ren iw  r Krituo ruw ba ren k  t om  n tu amim markumrêx, ane. Kw  r  k w  nh ja jar  nh k  t. ⁷Gar akw   ajte ar  k amim,

—Mŷj me'   godja me tyk ba dj  kam ruw? Ne ren me'   me tyk ba dj  kam Kritu'  r ruw ne ren iw  r o wabin iw  r o b  x ba ren tu amim markumrêx, ane. Kw  r  k w  nh ja jar  nh k  t. Mŷkam dja gar ja jar  nh k  t? Bir, arȳm ne me ar am   Kritu'   ajar   gar arȳm ama. Ne kam ajte tu amim markumrêx k  t. ⁸Metîndjwînh ne me bakuk  m  rem   kum,

“Djâm on  j ikab  n n  ? Kati, arȳm ne akadjwînhb   n  . Ajajkwa k  t ne ga mem   ar   nhym ajajkwakam n  n adjumar dj   kadjwînhb   n  ”, ane.

Kab  n ja ne bar k  j b   mem   ar  . Dja me kw  tu amim kab  nja mar ne amim Kritu markumrêx. Ja kadŷ ne bar mem   kab  n ja jar  . ⁹N   b  m ar mem   kum,

—Dja gar amib  '   mem   amijar  n mem   kum, “Mr  mri Jejub   inh   B  njadjw  r djwînhkumrêx”, anen ajte ar adjumar dj   kadjwînhb   amim, “Mr  mri ne Metîndjwînh akubyn Jejuo t  nkumrêx”, ane nhym arȳm amim ar apyt  , ane. Ar ikab  n ja ne bar mem   ar  . ¹⁰Mŷkam? Bir, me umar dj   kadjwînhb   ne me tu amim markumrêx nhym arȳm tu mem   axwe k  t jar   nhym me arȳm kum mex ne. Ne kam amib  '   mem   amijar  n mem   kum,

—Arȳm ba tu amim Jeju markumrêx, ane nhym arȳm amim me ut  .

¹¹Me bakuk  m  re kab  n k  t ne ba ar am   ikab  n ja jar  . Amr  b  : ne me bakuk  m  re mem   kum,

“Djäm me kute tu amim markumrēx nhym Metīndjwŷnh kute amim me utär kêt nhym me arȳm pijäm? Kati.

Djäm me kute amim, ‘Ba arȳm tu amim Metīndjwŷnh markumrēx nhym arȳm ibê kajgo’, anhŷrmā? Kati. Me kwŷ ī pŷnhkôt kute tu amim markumrēxja dja Metīndjwŷnh arȳm me utärkumrēx.”

Näm ã me bakukämäre memä ane nhym me arȳm 'ã pi'ôk no'ôk ne. Ga, me kute tu amim markumrēx nhym kute amim me utärja pumü. Mrämri me kabēnkumrēx. Ba kôt ar amä ikabēn jarē.

¹²Djäm kam kute mebê idjaerbit pytär ne kute amü me bajtembê kreguja pytär kêt? Kati. Kute me bajtemdjwŷ pytär. Mŷkam? Bir, Bënjadjwŷr djwŷnh ne pydji:n me kunimä bënjadjwŷr rax. Mebê idjaermä Bënjadjwŷr ra:xi. Me bajtemmä Bënjadjwŷr ra:xi. Me ī pŷnh kôt me kute kum amijo à'wŷrja ne Bënjadjwŷr djwŷnh kute apŷnh meo djuw mex. Õ mŷjja kume:xo meo djuw mex. ¹³Me bakukämäre ne me amrēbê: ã memä ane. Näm me memä kum,

“Me kwŷ ī pŷnhkôt dja me Bënjadjwŷr djwŷnhmä amijo a'uwan ne kum, ‘Ipytâ’, ane nhym arȳm me utâ.”

Näm ã me bakukämäre memä ane. Ga, me bajtemdjwŷ kute tu amim Jeju markumrēxja pumü. Metīndjwŷnh kute amim me adjwŷnhdjwŷ pytärja pumü. Mrämri ne me kabēnkumrēx ba me amä arênhkumrēx.

¹⁴Nhym be, me kute amim Jeju kamnhix kêtakam djäm me kute kum, “Jeju ipytâ”, anhŷrmä? Kati. Ne ajtekam me kute Jeju'â ujarênhja mar kêtakam djäm me kute amim kamnhixmä? Kati. Ne ajtekam kraxje me kute memä Jeju'â ujarênh kêtakam djäm me kute marmä? Kati. ¹⁵Ne ajtekam me kute me'yr me anor kêtakam djäm me kute memä Jeju'â ujarênhmä? Kati. Nhym be, Metīndjwŷnh arȳm me'yr me kwŷ jano nhym me arȳm kâj bê memä 'ã ajarë nhym me kum kî:nhkumrēx. Me bakukämäre kabēn kôt ne ba ar amä ja jarë. Amrēbê: me bakukämäre memä kum,

“Kritu'â ujarênh ny, kôt me umar mexja. Apŷnh mŷjja mex'â me ujarênh nyja. Ujarênhkam me kî:nhkumrēxja. Djäm kute memä 'ã ujarênh ny jao mrânh djwŷnh mex ngri got? Me'yr bôxkam me kum kî:nhkumrêx.”

Näm ã me bakukämäre memä ane. Ga, me kwŷ kum kî:nhkumrêxja pumü. Mrämri me kabēnkumrêx.

¹⁶Nhym be, djäm mebê idjaer kunî ne me arȳm Kritu'â ujarênh ny ma? Djäm me kunî arȳm Krituo aminhô? Kati. Mebê idjaer kunî kute Krituo aminhô kêt. Me bakukämäre Idjaij ne amrēbê: me arë. Me kute amim mar kêtja jarë. Näm memä kum,

“Nhýnh got me'õ kute tu amim ar ikabēn markumrêx?”

Näm me bakukämäre ã mebê idjaer jarênhho ane. Ga, me kute amim mar kêtja pumü. ¹⁷Bir be, kam me kute memä Metīndjwŷnh kabēn jarênhkambit ne me arȳm kuman tu amim markumrêx. ¹⁸Djäm arȳm ne me mebê idjaermä 'â ujarênh ny jarë nhym me arȳm kuma? Nà, arȳm. Amrēbê: ne me bakukämäre memä arë nhym me arȳm kuma. Näm me memä kum,

“Apýnh me ba djà kuníkôt ne me me kabēn ma. Djām jakambit ne me kuma? Kati. Orĩ:nädwýne me arým kuma.

Apýnh me ba djà kuníkôt ne me arým me'yr kabēno bôx ne arým memã arẽ nhym me arým kuma.”

Nâm me bakukämâre ã memã ane. Ga, mebê idjaer arým kute Kritu'ã ujarênh ny marja pumû. ¹⁹Ba ajte me amã arẽ. Mýj'ã ujarênh ny kute amijakreja djām me kute mar? Nà. Me kute mar. Ne kam me kute mar kajgo. Metindjwýnh ne amrêbê mebê idjaermâ amikabēn jarê. Me bajtem'ã memã amikabēn jarê. Nhym Môjdjê arým kabēn man amû Metindjwýnh kukwakam me bakukämâremâ arẽn memã kum,

“Metindjwýnh ne me amã,

‘Me aje me'ã, Me kakrit, anhýrja. Me ja dja ba amim me utà. Dja ga me kam te ga aje me urâk prâmje angryk ne. Ne aje me'ã, Me no kêt, anhýr ja. Me ja dja ba amim me utà. Dja ga me kam te ga aje me urâk prâmje amim angry:k ne.’

Nâm ã Metindjwýnh me amã ane.”

Nâm ã me bakukämâre Môjdjê mebê idjaermâ ane. ²⁰Ne kam me bakukämâre Idjaijdjwý kum mebê idjaer pyma kêt ne ajte me bajtem'ã memã ajare. Metindjwýnh ne kum amikabēn jarê nhym kukwakam arým me bakukämâremâ kum,

“Metindjwýnh ne me amã,

‘Me kute ijabej kêt ja ne me arým imã kato. Ba ne ba memã amijo amirît nhym me arým imã kato. Me kute ijabej me kukjêr kêtjamâ ne ba amijo amirît.’

Nâm ã Metindjwýnh me amã ane.”

Nâm ã Idjaij me bajtem'ã mebê idjaermâ ane. ²¹Nhym Metindjwýnh ajte mebê idjaer'ã memã kum,

“Me kute aminhirôbê ikabēn rênh ne amakkre kêt. Me jamã ne ba kryràm te ipa koror ne amiwȳr me kam amako iku'ê: nhym ijã akamât nhym me kute imar kêtkumrêx.”

Nâm ã Metindjwýnh mebê idjaermâ ane. Be ga, mebê idjaer arým kute Kritu'ã ujarênh ny mar ne mar kajgoja pumû.

Metindjwýnh kute amijo me anhybit pytar.

11 ¹Kam djām arým ne Metindjwýnh õ mebê idjaer kuní kanga? Arkatî. Ga, badjwý ibê mebê idjaer 'öja pumû. Nhym bê ne badjwý kute ikanga. Ibê Abraão tàmdjwýlõ. Tàmdjwý Bënjamîn djô'ã ne ba ikato. Ba ibê idjaerkumrêx nhym kute ikanga kêt. ²Metindjwýnh ne me kuní kêtri amijo me kwý pytar. Kute amijo mebê idjaer kwý pytar ja ne kute me kanga kêt. Me bakukämâre Erij ne amrêbê Metindjwýnhmâ mebê idjaer'ã kabēn ne 'ã ajarê. Nhym me arým kabēn'ã pi'ôk no'lôk. Erij kabēn dja gar ama. Nâm arîk amim, —Arým ne me kuní Metindjwýnh kanga, ane. ³Ne kam Metindjwýnhmâ kum,

“B  njadjw  r djw  nh, ar  m ne me akukwakam kab  n jar  nh djw  nh kun   pa. Ne ar  m ap  nh anh   ki dj  ri kungr  . Ba kam ipydjin ar iba nhym me kute badjw   ib  nm   ijabej ar ba.”

N  m    Erij kum ane nhym me ar  m '   pi'  k no'  k ne. ⁴Nhym m  j ne Met  ndjw  nh me bakuk  m  re Erijm   ar  ? Bir, n  m kum,

“Ba ne ba amim me kr  pt  : pyt  . Me'   akre kub   7.000 kute bajbit amim imarkam ne me Baaum   k  nkr  o kr   k  t ne kute kum amijar  nh k  tkumr  x ba ar  m amim me ut  .”

N  m    Met  ndjw  nh me bakuk  m  re Erijm   ane nhym me ar  m '   pi'  k no'  k ne. Be ga, amr  b  : meb   idjaer kw   kute amim Met  ndjw  nh mar t  yxa pum  . Me anhy kute amim mar t  x. ⁵Ajbir jakamdjw   meb   idjaer janhy kute amim Jeju Kritu mar t  x. Ta ne me k  tri tu kum me anhy kapr  n amijo me ut   nhym kam me kute amim mar t  x. ⁶Dj  m me ta kute kat  t kab  n mar ne k  t kute amijo ba p  nh ne Met  ndjw  nh amijo me ut  ? Kati. Ta ne me k  tri tu kum me kapr  n ar  m amijo me ut  . N  m ren me kute ar  m kum o p  nhkam ren amijo me ut   dj   ne ren kam tu kum me kapr  ? Kati. Kam ren tu kum me kapr   k  t. Nhym be, kati. Tu kum me kaprikumr  xkam ne me kute kum o p  nh k  t.

Meb   idjaer kr  pt   jamakkre k  t.

⁷Kam, dj  m gwaj baje amim,

—Met  ndjw  nh ne ar  m    meb   idjaer kanga, anh  rm  ? Kati. Meb   idjaer ta te kute Met  ndjw  nhm   amijo mex jabej ar ban axwe r  '   ne. Ne kam Met  ndjw  nhm   mex k  t ne. Nhym be, Met  ndjw  nh kute me k  tri amijo meb   idjaer kw   pytar ja ne me ar  m Met  ndjw  nhm   mex ne. Nhym kam meb   idjaer '   k  t  m  ja Met  ndjw  nh ar  m me'   amakkre k  t m  . ⁸Me bakuk  m  re kute amr  b  : me'   pi'  k no'  k k  t Met  ndjw  nh    meo ane. Kam   ne me bakuk  m  re mem   kum,

“Met  ndjw  nh ne me'   k  pt   m  . N  m me te non no k  t. Te me amak kreken kute mar k  t.”

N  m    me bakuk  m  re mem   ane nhym me jakam amakkre k  t r  '  . ⁹Nhym me bakuk  m  re Dawi ajte mem   t  m jar  . Me amakkre k  t nhym '   mem   kum,

“Me kute ate kr  n   kur raxbit markam g   Met  ndjw  nh me a  rb   mem   axweo p  nh.

G   me te: amin  je amijo ane. Kute mr  mri ne mryb   ka  l   a  rb   kute un  nh pyr  k, nhym kute k  n me a  rb   kute me tok nhym me r  r  k pyr  k.

¹⁰G   me amakkre k  t ne no k  t g   me kapr   pymaje ibën mr  anh r  '  : r  '   ne.” N  m    me bakuk  m  re Dawi me amakkre k  t'   mem   ane.

Kute me'   pidj   jakren '   mem   ujar  nh.

¹¹Ba kam ar am   ar  . Meb   idjaer ne me kum Jeju k  nh k  t ne ar  m axwe. Kute mr  mri ne kute k  n me par tok nhym me r  r  k pyr  k. Me kum k  nh k  tkam dj  m Met  ndjw  nh tu kute me kangakumr  xm  ? Arkati.

Nhym be, arȳm me kum Jeju kīnh kētkam ne Metīndjwȳnh arȳm me bajtem'yr akēx ne arȳm amim me utāro dja. Mebê idjaer ne mebê idjaer kētjamā me bajtem jarēnho ba nhym Metīndjwȳnh arȳm me'yr akēx ne me utāro dja. Dja amim me bajtem pytāro dja nhym mebê idjaer arȳm omū. Kute me bajtem pytārkôt omū:n arȳm amim ngryk ne. Me te ta kute me urâk prâmje amim ngryk ne. Ne amim,

—Je tô mÿkam ne ba me imā Jeju kīnh kêt? Ga, Metīndjwȳnh kute me bajtembit pytârja pumû, ane. ¹²Nâm me kum Jeju kīnh kêt nhym me kute Jeju mar arȳm amû me bajtemjamā Jeju'â ajarë. Apýnh me ba djà kunîkôt ne me memâ arë nhym me arȳm tu amim markumrêx. Nhym kam Metīndjwȳnh arȳm amim me utâ. Nhym kam me arȳm kî:nhkumrêx. Nhym be, mebê idjaer kum Jeju kīnh kētkam ne me kînh kētkumrêx.

Nhym be, mebê idjaer kute meo me bajtembit, me bajtembit ne Metīndjwȳnh amim me utâ. Kute amim me utârkam ne me kî:nhkumrêx. Kam godja mebê idjaer amim ngryk ne ī akubyn Metīndjwȳnh'yr amijo akēx jabej ne tu amim Jeju markumrêx jabej. Me kute tu amim Jeju markumrêxkam dja me kî:nhkumrêx. Dja me kînho me bajtem jakrenh me:x ne.

¹³Me abajtemmâ ne ba ikabén. Kritu ne me abajtemmâ ijano. Ije me amâ Kritu'â idjujarênh kadjy ijano. Ije me amâ Kritu'â idjujarênhkam ikînh ne mebê idjaermâ me akam ikînh jarênh kume:x. ¹⁴Nâ bâm inhô me wÿnhmâ me ajarën memâ kum,

—Ba me bajtemmâ Kritu jarênhho iba nhym me krâptî: arȳm tu amim markumrêx nhym Metīndjwȳnh arȳm me krâptî: pytâ, anhÿro iba. Ba â memâ anhÿro ibao ane. Nhym godja me te: ta kute me urâk prâmje amim,

—Ga, Metīndjwȳnh kute arȳm ikangaja pumû. Nâm me bajtembit me utâro ba. Jakam dja ba tu amim Jeju markumrêx gê Metīndjwȳnh arȳm amim ipytâ, anhÿr jabej. Godja me amim ngryk ne arȳm tu amim Jeju markumrêx jabej nhym Metīndjwȳnh arȳm me utâ.

¹⁵Nhym be, jakam mebê idjaer kute amim Jeju mar kêt. Kam Metīndjwȳnh arȳm me kanga. Nâm me bajtem'yr amijo akēx ne arȳm amim me utâro ba. Me kute tu amim Jeju markumrêxkam ne amim me utâro ba. Nhym be, godja mebê idjaer amim ngryk jabej ne tu amim Jeju markumrêx jabej nhym Metīndjwȳnh arȳm amim me utâ. Kam, arȳm kute me utârkam mÿj dja me kam nê? Bir, dja me kute mrâmri ne arȳm me tyk ne akubyn tîn pyràk. Kam dja me kunî kînhkumrêx.

¹⁶Amrêbê: ne me abenmâ kum,

—Be, me kukâmâkjê kukrâdjâ kôt ne me kute Metīndjwȳnh kumrêxmâ djwÿ kwÿ rênh ne kum òr. Godja djwÿ kumrêx me kute kum rênhja kum mex jabej nhym kôt djwÿ kuniâdjwÿ kum mex. Nâr, godja pidjô jarê kum mex jabej nhym apýnh padjwÿ kum mex, ane. Mrâmri ne me kute abenmâ arênhkumrêx. Me bakukâmâre Abraão ne kute urâk. Abraão arȳm Metīndjwȳnhmâ mex. Kam, dja ôl'â mebê idjaerdjwÿ Metīndjwȳnhmâ mex.

¹⁷Ba me amâ arë ga me ama. Mebê idjaer ne kute pidjô djujabê pa pyràk. Me abajtem ne ga me aje pidjô djujabê kêt pa pyràk. Mebê idjaer kute Jeju

mar kêtksam ne Metîndjwînh arîm me kangan kam arîm me abajtem pytân me ajo aminhô. Kute mrämri ne me'õ kute pidjô bàrikam pa djujabê mok ne kute pânh pa djujabê kêt jadjär pyrâk. Me ga ne ga me arîm jakam tu amim Jeju markumrêx nhym Metîndjwînh arîm me apytân me ajo aminhôn me ajo djuw mex. Me aje mrämri ne pidjô djujabê kêt pa kute pidjô djujabê jarêkam kangô mex kaôro arijja pyrâk. Mebê idjaer djwînh kwy kute amim Jeju marmë ro'ã ne Metîndjwînh arîm me ajo djuw mex.

¹⁸Djâm me amâ mebê idjaer kurêmâ? Djâm me aje amijo adjâmran amim,

—Be, ga, Metîndjwînh arîm mebê idjaer kangan kum me bajbit ikînhja pumû, anhýrmâ? Kwârik wânh amijo adjâmra kêt. Ga me abajtem dja ga me mrämri amijâ ikabén ma. Djâm ga ne ga Metîndjwînhmâ tŷx jangij got? Arkati. Ta ne amâ tŷx jangij kute mrämri ne pidjô jarê bàrimê pamâ tŷx jangjênh pyrâk.

¹⁹Ga me ren amim,

—Be, Metîndjwînh ne mebê idjaer kangan arîm me ibajtembit ipytâ. Nâm me kanga kute mrämri ne me'õ kute pidjô djujabê pa mok ne kanga pyrâk. Ne kam arîm pânh pidjô djujabê kêt pao tên pidjô djujabê bàrikam adjâ. Nâm Metîndjwînh â me ijo ane, ane.

²⁰⁻²¹Mrämri ne Metîndjwînh arîm amim me apytâro ba. Nhym be, kwârik wânh amijo adjâmra kêt ne amim,

—Te me ibajtem nhym Metîndjwînh arîm me ijo kra. Me bajbit kum me imexkumrêx, anhýr kêt. Kwârik wânh â amijo adjâmrao anhýr kêt. Dja ga amâ Metîndjwînh pyma. Mebê idjaer kute Jeju mar kêtksam ne Metîndjwînh arîm me kanga. Nâm me kanga kute mrämri ne me kute pidjô pa djwînh mok ne kanga pyrâk. Me ren Jeju kanga kêt nhym ren arîm amim me utâ. Me ga ne ga me tu amim Jeju markumrêx nhym arîm amim me apytâ. Kam, dja ga me akubyn amijo tên amiman amidjwînho adjâmra kêt. Metîndjwînh ta kum me akapríkam ne arîm me apytâ. Dja ga me amidjwînho amra nhym arîm me gadjwî akanga.

²²Dja ga me Metîndjwînh kum me kaprija ma:ro aba. Ne uma:djwî ma:ro aba. Mebê idjaer ne me kute amim Jeju mar kêt ne arîm Metîndjwînhbê amijo akêx. Kam ne arîm mekam ngryk. Nhym be, me ga ne arîm tu kum me akaprí. Dja ga me ukaprí ma:ro aba. Godja ga me ukapríja mar kêt jabej nhym arîm me akanga. Dja me akanga kute mrämri ne me kute pidjô pa mok ne wânh kanga pyrâk.

²³Mebê idjaer arîm kute Jeju mar kêt djwî godja me kwy arîm Jeju'yr amijo akêx jabej ne tu amim markumrêx jabej. Metîndjwînh dja ajte meo kran me utâ mrämri ne kute amim me abajtem pytârja pyrâk. Kute akubyn me utâr mar mexkumrêx.

²⁴Ga, me abajtem Metîndjwînh kute me apytâr ne ajo kraja pumû.

Nâm amim me apytâ kute mrämri ne me kute pidjô djujabê kêt paja pidjô djujabêkam adjär pyrâk. Kute â kum me akaprí anhýrkam djâm kum mebê idjaer kapri prâm kêt? Kati. Mebê idjaer ne me kute mrämri ne pidjô djujabê pa pyrâk. Kum me kapri prâm kumrêx. Kum ajte meo kra prâm kumrêx ne kum

amim me utàr prãmkumrêx. Kam dja me ajte kubê Metindjwînh krakumrêx kute mrãmri ne amrêbê me kukãmãrebê Metindjwînh krakumrêxja pyràk.

Metindjwînh kute tûmrâm mebê idjaer kunî pytâr.

²⁵Akmere ar, mebê idjaer kwì rax ne me amakkre kêt ba arym me amã me arë. Me aje mar kadji ne ba me amã arë. Dja ga me aman arym amijo adjâmra kêt. Dja mebê idjaer djwînh amakkre kêt ar ba:. Nhym kam me bajtem Metindjwînh 'yr amijo akëx ne kôt ar amijo ba. Metindjwînh ne me kêtri arym amijo me bajtem kwì pytâ. Kute amijo me utàrja kunî dja 'yr amijo akëx ne tu amim Jeju markumrêx nhym arym me utà.

²⁶Dja me utà nhym kam mebê idjaerdjwî arym tu amim Jeju markumrêx, kunî: tu amim markumrêx nhym Metindjwînh arym amim me kunî pytâ. Ije me amã ja jařenh ne me kute mar kêtakumrêx. Mar kêtakumrêx ba arym me amã arë. Dja ga me aman arym amijo adjâmra kêt. Me bakukãmãre kute amrêbê: lâ pi'ôk no'lôk kôt dja ã me adjwînhdjwî pytaro ane. Kamã ne Metindjwînh memã kum,

“Dja me utàr djwînh krîraxbê Xijao kurûm katon amim mebê idjaer pytâ. Djako djô'â ne mebê idjaer apôx. Dja amim me utà nhym me arym Metindjwînhmã axwe kêt.

²⁷Bamê mebê idjaer kukãmãremê ne bar aktâ abenmã ikabêñ jarênh mâmdujî. Nâ bâm memã kum,

‘Ije memã ikabêñ jarênh kôt dja ba arym me axwe maro aknon arym me kam ingryk kêt ne.’

Nâ bâm ã memã ane.”

Nâm ã Metindjwînh me bakukãmãremã ane. Ga, kute mebê idjaerdjwî pytârmâja pumû.

²⁸Nâm me mebê idjaermã Kritu'â ujarênh ny jarê nhym me kum kinh kêt. Me kum kinh kêtakam ne me arym Metindjwînho kurê djwînh. O kurê djwînh nhym arym mebê amijo akëx ne arym amim me utàr kêt. Nâm mebê amijo akëx ne arym amim me bajtem pytâ. Nhym be, kum me ikukãmãre kinh. Kum me kinh kôt ne kum me ibê idjaer kwì kinh râ'â ne. Kute me kêtri amijo me ipytârja kum me ikinh râ'â.

²⁹Amrêbê ne me bakukãmãremã apýnh mýjja jarê. Ne ajte kute meo ba kadji amiwyà me ku'u. Djâm kute kabêñ jarênh ne ajte atemã kabêñ 'õ jarênhmã? Kati. Djâm kute kabêñ tûm japanh ne o biknormâ? Kati. Mrãmri ne tu kabêñ jarênhkumrêx. Kam ne kum mebê idjaer kwì kinh râ'â.

³⁰Ga me abajtem ne ga me amim Metindjwînh mar kêt. Amim mar kêt nhym kam arym tu kum me akaprîn amim me apytâ. Mebê idjaer ne me amim mar kêt nhym kam arym mebê amijo akëx ne arym tu kum me akaprîn amim me apytâ. ³¹Nâ, mebê idjaerdjwî ne me kute jakam amim mar kêt. Dja me amim mar kêt nhym Metindjwînh kum me akaprî kôt ajte kum me kapri. ³²Nâm mebê idjaermê me bajtemmê arym axikôt amakkre kêt. Amrêbê: ne me

Metîndjwînh kabenkôt amakkre kêt ne ta te amak mexmâ. Mŷj kadjy ne me amakkre kêt? Bir, Metîndjwînh kum me kunî kaprî kadjy ne me amakkre kêt.

Metîndjwînh rax'â ujarênh.

Ep 3.20; Kor 1.16

33 E kum, Metîndjwînh ne kute mŷjja mar me:xkumrêx. Kute amim me'â karô mar me:xkumrêx. Kute me mar mexo me barer me:x ne. Mŷj me'õ ne kute kum kator ne kute mar? Djâm me'õ amak mexo 'yr bôx? Ari:katî. Umaro memâ kre ra:x ne me'õ umaro 'yr bôx kêtkumrêx. Kute me kunio ba me:xkumrêx. Mŷj me'õ ne kute urâk? Ari:katî. 34 Me bakukâmâre ne me amrêbê: Metîndjwînh djumar'â ajarêñ memâ kum, “Bénjadjwîr djywînh kute apýnh mŷjja marja djâm arŷm ne me'õ kute mar? Djâm arŷm ne me'õ kumrêx kum mŷjja'â karô nhym arŷm kôt kute mar? Ari:katî.”

35 “Nâr djâm Metîndjwînh we me'õmâ kum,
‘Ga ne ga akumrêx imâ angâ. Dja ba kam amâ o pânh ne’, ane? Ari:katî.” Nâm â me bakukâmâre Metîndjwînh djumar'â ujarênh ane. 36 Ta ne kumrêx amim mŷjja kunî'â karô nhym kôt mŷjja kunî apôx. Ta ne mŷjja kunî nhipêx nhym apôx. Amikadju ne ipêx ne. Gê me kunî 'â kum rax jarênh râ'â: râ'â ne. Mrâmri ne ba ar amâ arênhkumrêx.

Me kute Metîndjwînhmâ aminhôr'â memâ karô.

Kor 1.10; Tex k 4.1; Ped k 2.11

12 ¹Akmere, àpnhîre ar, Metîndjwînh kum gwaj bakaprî:kumrêx. Kum ar akaprî:kam dja gar kum amingâ. Ga, Jeju kute Metîndjwînhmâ aminhôrja pumû. Nâm kum amingân pîte'yâ wajêt ne arŷm ty. Ar gadjwî dja gar kudjwa kum amingâ. Djâm me kute abîn ne kute kum anhôrmâ? Katî. Ar ga dja gar atîn ne prîne kum amijâ ma gê ar akam kînh ne ar ajo aminhôn ar ajo ba. Â kum aminhôro anen kam arŷm katât Metîndjwînh kabën markumrêx ne kôt amijo abakumrêx. Ja ne mexkumrêx.

²Djâm me kum Metîndjwînh kînh kêtja kute ar ajo amipyrâk ne amikukrâdjâ punu kôt kute ar ajo bamâ? Katî. Kwârik wanhmekôt amijo aba kêt. Dja gar mebê adjumar djà nyn atemâ akabën nybit ma. Mŷj kadjy? Bir, Metîndjwînh ne arŷm ar ajâ kabën mex jarê. Nâm amim ar ajâ karôn kabën mex jarê. Dja gar atemâ akabën nybit man arŷm amijâ Metîndjwînh kabën mexja ma. Ne kam kabën mex kôt ar amijo aban prîne kum amex. Kum amex nhym arŷm akam kînhkumrêx. Ja kadjy dja gar mebê atemâ adjumar djà nyn atemâ akabën nybit ma.

³Ba ar akunîmâ ikabën jarê. Djâm amikukwakam ne ba ar amâ arê? Katî. Metîndjwînh ta ne tu kum ikaprîn arŷm imâ ikabën'â karô. Kôt ne ba ar amâ ikabën jarê. Ar anhî pýnhkôt ar amâ arê. Ar gadjwî ne Metîndjwînh arŷm ar amâ adjapênh djà'â karô. Ar aje adjapênh djà

markam dja gar mā amim Metîndjwînh rax ma. Kwârîk wânh arîk amim, “Be, iraxkumrêx”, anhîr kêt. Dja gar katât amim,

—Be, nã bâm tu amim Metîndjwînh markumrêx nhym arîm imã idjapênh djà ja'ã karô ba kabênkôt maro iba, ane. Djâ gâm me ã amimaro ane.

⁴Ga, gwaj banhî pýnhja pumû. Gwaj banhî pýnhkôt badjapênh djà kräptî. Gwaj baparkam bamrânh djà. Gwaj banhikrao baje mýjja kupênh djà. Ne gwaj bakräkam banhö mýjja mar djà. Ne gwaj banokam baje mýjja pumûnh djà. Ne gwaj bajamakkrekam baje mýjja mar ne kupênh djà. Gwaj banhîkam badjapênh djà kräptî. ⁵Ga, Kritudjwî. Te gwaj bakräptî gwaj baje amim Kritu markam baje kumê banhî pydji pyràk. Djâm gwaj bamâ aben jabê kêtma? Djâm gwaj apýnh ar babamâ? Kati. Gwaj banhî pýnhkôt abeno banhöbikwa.

⁶Metîndjwînh tu kum gwaj bakaprîkam gwaj abeno banhöbikwan banhî pýnhkôt apýnh badjapênh djà. Metîndjwînh ta ne gwaj bamâ badjapênh djà'ã karô gwaj maro baba. Gwaj banhî pýnhkôt apýnh Metîndjwînhmâ badjapênh djàn kum badjapênh ar baba.

Godja me'o Metîndjwînh kukwakam kabën jarênhja mar jabej gê kute amim Metîndjwînh mar kôt memâ arê. ⁷När, godja me'o me kadŷj mýjja 'õ kupênh mar jabej gê me kadŷj kupê. När, godja me'o memâ Metîndjwînh kukrâdjâ jarênh mar jabej gê arê. ⁸När, godja me'o kute 'ã memâ karô mar jabej. Me kute amim Jeju mar rerekre jamâ 'ã karô mar jabej. Me kute amim mar týx'ã memâ karô mar jabej. Gê memâ 'ã karoo ba gê me amim mar týx. När, godja me'o memâ mýjja nhôr jabej gê õdjânh ne memâ kungâ. När, godja me'o kute meo ba mar jabej gê meo ba 'âno djan 'ã ukanga kêt. När, godja me'o kum me kapri mar jabej. Djâm nokre kapriñ kum me kaprimâ? Kati. Dja nokre kînh ne kum me kapri.

Me kum me abê'ã memâ karô.

Dju r 13.34; Xim k 1.5; Idja 13.1

⁹Dja gar amâ me abê. Kwârîk wânh amijo ajêk kêt. Dja gar mrämri amâ me abê katatkumrêx.

Godja me abenkam axwe nár amijo axweo ba, ar ga dja gar amâ axwe kînh kékumrêx. När, godja me abenkam mex nár amijo ba mex ar ga dja gar amâ mex kînh ne 'ã angrâ: ne.

¹⁰Kute ar amâ akamy jabê pyràk ne abenmâ aprí:ren amâ aben jabê. Kwârîk wânh gar me'ã amim,

—Gê me kumrêx imâ imex jarê. Ba kam amipanh ã memâ mex jarêho ane, anhîr kêt. Ar ga akumrêx dja gar memâ wan tu memâ mex jarêho aba. Memâ mex jarêho aban kajmâ memâ rax kamêho aba.

¹¹Metîndjwînh kadŷj mýjja'õo aba'ã ar adjukanga kêt ne atýx. Dja gar Karô man kôt amâ Metîndjwînh jabê:n arek kadŷj mýjjao aba.

¹²Dja gar amiwîr Metîndjwînh nhô mýjja mexja kamnhîxkumrêx. Aje amiwîr kamnhîxkôt akînhkumrêx.

Dja te apýnh ar akaprī djàri ar ajo ba arek amim Jeju mar tÿx rã'ān
 'ã adjukanga kêt. 'Ã adjukanga kêt ne Metîndjwÿnhmã amijo
 adjà'wyr rã'ā ne.

¹³ Godja Jeju nhõ me ja õ mÿjja kêt jabej ar amã me kaprïn amikutã
 memã mÿjja kwÿ ngã.

Gê me ar awÿr wangjê gar meo djuw mex. Ja dja gar amã kînh.

¹⁴ Godja me'õ ar ajo bikënh jabej gar Metîndjwÿnhmã o a'uw ne kum,
 —Dja ga o djuw mex, ane. Ã kadŷ kum ane. Kwârïk wãnh kum,
 —Dja ga ijo angryk ne o ajkë, anhÿr kêt.

¹⁵ Godja me'õ kînh jabej ar gadjwÿ kôt akñh.

Godja me'õ muw ar gadjwÿ kôt akaprïn muw.

¹⁶ Dja gar axikôt akabẽn man axikôt arê.

Kwârïk wãnh amijo araxmã amijo adjâmra kêt. Ar amã me kajgo
 kînh ne ro'ã ar aba.

Kwârïk wãnh amim,

—Ba ne ba ijamat mex'ã ipydji, anhÿr kêt.

¹⁷ Godja me'õ ar ajo ajkë kwârïk wãnh amipãnh o abikënh kêt.

Dja gar akabẽn katât ne katât amijo aba gê me amim ajã,

—Be, mrämri, tãmwã ne katât kute amijo bakumrêx, ane.

¹⁸ Ar ga dja gar me kuniñm abenmã akabẽn mexkumrêx jarê ne 'ã
 adjukanga kêt. När gar te me'õmã akabẽn mex jarê nhym tu ar
 ajapa. Kwârïk wãnh rã'ã.

¹⁹ Akmere, àpnhire ar, imã ar akînhkam ne ba ar amã ikabẽn jarê.

Kwârïk wãnh amipãnh kêt. Dja gar Bënjadjwÿr djwÿnhkam ama
 gê ta ar ajo ngryk.

Metîndjwÿnh ne amrêbê: me bakukämäremã kum,

“Ba ne ba ibê memã o pãnh djwÿnh. Ba dja ba ajo ingryk ne o pãnh.
 Kwârïk wãnh amipãnh kêt.”

Näm ã Bënjadjwÿr djwÿnh memã ane. Kam dja gar kam ama. ²⁰Nhym
 kam ajte memã kum,

“Kam godja akurê djwÿnh kum prãm jabej ga kum mÿjja ngã gê
 kukrê. Godja kum kôr jabej ga kum ngô ru gê o ikõ.”

Dja ga ane nhym ta aryñ amiman amim ngryk jabej ne ajo ôbikwa jabej.”

Näm Bënjadjwÿr djwÿnh ã me bakukämäremã ane. Kam kwârïk wãnh
 amipãnh kêt.

²¹ Me kute ar ajo bikënhkam djãm mekôt ajaxwemã? Kwârïk wãnh
 mekôt ajaxwe kêt. Ar ga dja gar adjukaprïo meo djuw mex.

Me kute me bënjadjwÿr kabẽn kôt amijo ba'ã memã karõ.

Xit 3.1; Ped k 2.13

13

¹ Pykakam me bënjadjwÿr rûnh me kute katât amijo ba'ã kute
 memã karõkam dja gar me kabẽn mar tÿx ne kôt ar amijo aba.

Nhýnh ne bënjadjwýr'õ Metïndjwýnh kute ar kêt. Näm me bënjadjwýr kuní pumjuw. ²Gêdja me'õ kum õ bënjadjwýr kurê jabej. Djäm õ bënjadjwýr kajgo ne kum kurê? Kati. Kajgo kêt. Metïndjwýnh ne 'ã bënjadjwýr më. Me kum kurê dja Metïndjwýnh arým memä axwe pânh jarê.

³Djäm me mexkam kum kräkamngônh nhõ bënjadjwýr pyma? Kati. Me axwekambit kum uma. Ar amä uma kêt kadji myj dja gar nẽ? Bir, dja gar amextiren ar aba nhym arým ar amä mextire jarê. ⁴Mýj kadji dja gar kabën ma? Bir, ar amextiren ar aba kadji ne me ar amä krí. Metïndjwýnh ne ar akadjy me'ã õ àpênh rẽ nhym me ar amä krí. Nhym be, godja gar ajaxwe jabej on atîn prâm. Djäm kute amijã kàxdjwa kajgo nhôrn kute o ba kajgo? Kati. Metïndjwýnh ne me àpênh'ã me kurê kute kukwakam àpênhmä, me badjumar mex kadji àpênhmä. Kam dja me'õ axwe nhym arým kam ngryk nhym arým tokry. Kadji ne me bënjadjwýr nhõ kàxdjwa kajgo.

⁵Kam dja gar tu me kabën ma. Djäm ar amä umakambit? Djäm kambit dja gar kabën ma? Kati. Ar ga ne gar aje anhökre kadjwýnhbê 'ã amim,

—Pykakam anhõ bënjadjwýr kabën ma, anhýro aba. Ar akabëna kôt dja gar me bënjadjwýr kabën ma.

⁶Kam dja gar ajte amikutã me bënjadjwýrmä ar anhõ pi'ôk kapri kwý ngã. Me kute ar amä ípôxu'ã karõ kôt memä kwý ngã. Mýkam? Bir, me mä ar akadjy bënjadjwýrkam àpênhkam. Metïndjwýnh ne me'lã õ àpênh djwýnh rẽ. Gora ar memä angã. ⁷Me kute 'ã ar amä karõ kôt ar anhõ bënjadjwýrmä angã. Ar aje adjapênh pânh pi'ôk kapri jamýnhja ar aje kum kwý nhôrmä. Aje me kabënköt amikutã kwý ngriren 'yr ne aje kum òrmä. Kwârïk wânh kubê nê kêt. Ar kum angã. När, gar pi'ôk kapri pânh me'õbê nêkrêx jamý. Nhym me ar amä,

—Ar aje nêkrêx jamýnh pânh'ã akreja kôt dja gar pi'ôk kapri kwý ngã. Amikutã me bënjadjwýrmä kwý ngã, ane. Kwârïk wânh kubê nê kêt. Ar kum angã. När, dja me ar amä,

—Dja gar amä me bënjadjwýr pyma, ane. Tu ar amä uma. När, dja me ar amä,

—Dja gar kàjmä me bënjadjwýrmä rax kamë, ane. Tu kàjmä kum rax kamë.

Akubyn bôxkam amakbê me kum aben jabê'ã memä karõ.

Mat 22.39; Dju r 15.12; Ped k 1.22

⁸Ar aje amikutã memä anhõ myjja'õ nhôrmä kwârïk wânh mebê nê kêt. Ar amä me abêmâdjwý kwârïk wânh mebê aminê kêt. Dja gar mrämri amä me abékumrêx ne arým aje Metïndjwýnh kukràdjä marn kôt amijo aba mexkumrêx. Me kute katât amijo ba'ã kute memä karôköt kukràdjä kôt gar arým amijo aba mexkumrêx.

⁹Me bakukämäre ne Metïndjwýnh kukwakam memä kabën kukràdjä jarën memä kum,

“Kwârïk wânh mebê prô nár mjêno adjâkînh kêt.

Kwârïk wânh me'õnh bîn kêt. Kwârïk wânh adjâkînh kêt.

Kwârïk wânh me'ã ajêx kêt.

Kwârîk wânh me amâ me'lõ nhõ mÿjja puro kînh ne 'ã amim karõ kêt." Näm ã memâ anen kam ajte memâ kum,

"Me amâ amibu'ã me ja jabê. Kute mrâmri ne ga me amâ amijabêja pyràk dja ga me ã amâ amibu'ã me ja jabêo ane."

Näm ã memâ ane. Ja dja gar aman ar amâ me abê. Ar amâ me abêkam ne gar tu Metîndjwînh kukràdjà kôt amijo aba mex. Me kute katât amijo baâa kute memâ karôkôt kukràdjà kunikôt gar tu amijo aba mex. Kukràdjà 'õ ne 'ã kâtâm kêt. Ar amâ me abêkam gar aje kukràdjà kunî marn kôt amijo aba mexkumrêx.

¹⁰Nhym bê ne me kum me abêkam kute meo bikênh. Kati. Dja gar mä amâ me abêjabit man arÿm urokam Metîndjwînh kabêñ kukràdjà kunikôt amijo aba mexkumrêx.

¹¹Kam, ba ajte ar amâ arê. Arÿm 'yr. Mÿkam ne gar ate akrâ? Ar aje mrâmri ne me ôto nôr pyràk. On ar ano tÿx. Gwaj baje tu amim Kritu kamnhîxkumrêxmo kraxkam akubyn bôxja kute onij pyràk. Nhym be, kati. Gwaj bawÿr bôx ne kute amim gwaj bapytâr nhõ akatija arÿm 'yr.

¹²Arÿm akamât kêt 'yr. Me axwe kumexkam kute pykakam akamât pyràk. A'u ne gwaj bajo rãm ne ja. Dja Kritu bôx nhym arÿm me mexkumrêx. Me mexkumrêxkam dja kute pykakam a'u pyràk. Kam gwaj on wânh badjapênh punu kute akamât kô tyk pyràk ja kanga. Kute mrâmri ne me krâkamngônh kute amipyâtâr kadjy õ kàxo kubékâ jangjênh pyràk. Gwaj Kritu kukwakam batÿx ne katât ar amijo baba. Kritu kute gwaj bajaxwebê bamâ tÿx jadjâr. Dja gwaj bamâ tÿx jadjâ gwaj arÿm katât ar amijo baba. Kukwakam katât ar amijo baba ne arÿm baje mrâmri ne me kute a'ukam mrânh pyràk.

¹³Gwaj memâ katât ar amijo baba kute a'uri me katât ba pyràk. Djäm mekôt ar abixaêr punumâ? Djäm kadjwati kangôkam^f ar abibanhmâ? Djäm mekôt aprô kupa'ã, amjên kupa'ã akurê abamâ? Djäm mekôt ar abixaêr tÿ:x ne tu apunu raxmâ? Djäm ar aje abenmâ akabêñ punu abamâ? Djäm ar aje aben nhõ mÿjja puro'ã angrykmâ? Kati. Kwârîk wânh. ¹⁴Bénjadjwîr djwînhbê Jeju Kritu mextire kôt dja gar amextiren ar aba. Ar amex ja dja gar ama. Kwârîk wânh ar aje amidjwînhbito kînh kadjy ar ajaxwe aba kêt.

Me kute Jeju mar rerekreja'ã memâ ujaréh.

Mat 7.1; Rô 2.1; Xij 4.11

14

¹Me kwÿ kute amim Jeju mar rerekreja dja gar o anhôbikwa. Kwârîk wânh mÿjja'õ mîr jabej ar amâ kurê kêt ne 'ã amim, "Axwe", anhÿr kêt. ²Me kute ar amâ,

—Dja gar ãm mry pumû, anhÿro ba. Ga kam aje amim Jeju mar tÿxkam amim,

^f13.13 Myjja me kute o kõm ne kôt bibanh kuniña, kadjwati kangômë uba kangômë, mÿjja kangô kuni ne me kum kadjwati kangô jarê.

—Kati. Ba dja ba mŷjja kunī kuro iban kam Metîndjwŷnhmā imex râ'ā, anhŷro aba. Nhym me kwŷ kute amim Jeju mar rerekren kum mry pyman djwybit kuro ba.

³Kwârïk wânh ar amâ kurê kêt. Ar aje mŷjja kunī kuro abakam kwârïk wânh ar amâ me'õ kute djwŷbit kurja kurê kêt. Nâr ar akwŷ aje djwŷbit kurja kwârïk wânh me kute mŷjja kunī kur'â akabën kêt ne amim, “Me axwe”, anhŷr kêt. Mŷkam? Bir, Metîndjwŷnh ta kute arŷm o krakam. Kwârïk wânh mŷjja kur mŷr jabej ar amâ aben kurê kêt. ⁴Me axwekam djâm ar ga dja gar memâ axwe pânh jarë? Kati. Metîndjwŷnh dja memâ axwe pânh jarë. Nâr, me mexkam djâm ar ga dja gar memâ kînh djâ ngâ? Kati. Metîndjwŷnh dja memâ kînh djâ ngâ. Djâm ar ga ne gar meo aba? Kati. Metîndjwŷnh ne meo ban me axwebê memâ tŷx jangjêho ba. Kam kwârïk wânh ar amâ kurê kêt.

⁵Amrêbê me bakukâmâre ne me kute apŷnh akati maro ba. Nhym ajbir jakam dja me kute amim Jeju mar kwŷ amim, “Akati punu ne ja”, anhŷro ba. Nhym ajtekam me kwŷ kute amim Jeju mar kute akati mar kêt ne amim,

—Kati. Akati kunî ne mex ne 'õ kute aben japanh kêt, anhŷro ba. Gê kam me kunî ta ī pŷnhkôt prîne akatio amiman ta akati ma nàr ta mar kêt. Kwârïk wânh akati'õ mŷr jabej ar amâ aben kurê kêt.

⁶Me'õ kute akati marja ta kute Bênjadjwŷr djwŷnh markam kute akati mar. Nâr, me'õ kute akati mar kêtja ta kute Bênjadjwŷr djwŷnh markam kute akati mar kêt. Ajte me'õ kute mŷjja kunî kurja ta kute Bênjadjwŷr djwŷnh markam kute kur. Ga, ta kute 'ã Metîndjwŷnhmâ amikînh jarênhkam kute kurja pumû. Nâr, me'õ kute djwŷbit kurja ta kute Bênjadjwŷr djwŷnh markam kute djwŷbit kurja pumû. Ga, kute djwŷbit kurkam kute 'ã Metîndjwŷnhmâ amikînh jarênh ne kute kurja pumû.

⁷Gwaj baje amim Jeju mar kunî djâm gwaj baje amidjwŷnhbit maro babamâ? Kati. Dja gwaj Metîndjwŷnh maro baban ajte gwaj babu'â me ar baje maro baba. Gwaj batînri dja gwaj Metîndjwŷnh maro baba nàr gwaj tyn Metîndjwŷnh ma. ⁸Bênjadjwŷr djwŷnh ne gwaj baje markumrêx. Dja gwaj batîn ne ar babari Bênjadjwŷr djwŷnh maro baba. Ne tyn Bênjadjwŷr djwŷnh ma. Kam dja gwaj batîn ne ar baba jabej nàr batyk jabej. Kwârïk wânh râ'â. Bênjadjwŷr djwŷnh ne gwaj baje mar nhym arŷm gwaj bajo kra.

⁹Mŷj kadŷj ne Kritu tyn akubyn tîn ne? Bir, kute me tykmê me tîn kunîmâ Bênjadjwŷr djwŷnh ne meo ba kadŷj. Ja kadŷj ne tyn akubyn tîn ne.

¹⁰Ga kam ar aje Jeju kukwakam me'õ ar akamyja mŷkam dja gar mŷjja'õ mŷr jabej ar akamymâ axwe jarêñ ar amâ kurêo aba? Djâm ar abê memâ axwe pânh jarêñ djwŷnh got? Kati. Dja gwaj bakunî Kritu kabem dja nhym ta arŷm gwaj bamâ bajaxwe pânh jarêñho nhŷ. Kwârïk wânh ga akamymâ axwe jarêñ kêt. ¹¹Amrêbê me bakukâmâre kute 'ã pi'ôk no'ôk kôt dja gwaj kabem djan amikôt kum amijarë. Nâm memâ kum,

“Bênjadjwŷr djwŷnh ne memâ arën memâ kum,

‘Itĩn ne ar iba. Djãm itĩn ne ar iba kêt ne ba ikabẽn kajgo? Itĩn ne ar ibakumrẽx ne ba me amã ikabẽn ne. Me kuní dja me ikabem kõnkraõ nhýn kuní amikôt imã amijarẽ.’

Nãm â Bénjaduwyr djwýnh ane.”

Nãm me bakukãmãre ã memã anen arým ‘ã pi’ôk no’ôk ne. ¹²Ga, pi’ôk no’ôkja kôt gwaj banhí pýnh kôt gwaj baje Metindjwýnhmã amikôt amijarénhmãja pumû.

¹³Dja gar aje meo akamy kwýja ma. Me kwý kute amim Jeju mar rerekreja ma. Kwárik wãnh mýjja’ô mýr jabej ar amã kurê kêt. Dja gar atemã amijo tẽn ar akamy’ã amim,

—Ba on Metindjwýnhmã amijangri týx. Ikamy ne ipumûnho ba. Nok ba ren tu ikamy nokrekam mýjjaio iban ren Metindjwýnhbê ikamyo akêx. Ba on amijangri týx. Ba ren kubê o akêx ne ren kam ije mrãmri ne mýjja kute me par tok nhym me rôrôk pyràk, ane. Dja gar â amim anen â ar akamy maro ane.

¹⁴Nhym me kute mýjja kurdjwý. Djãm me kute mýjja’ô krêñ arým Metindjwýnhmã axwe? Arkati. Ja ne ba ije Bénjaduwyr djwýnh Jeju kabéenkôt markumrẽx. Nhym be, dja ar akamy kwý mýjja ’ô’ã amim,

—Dja ba kukrêñ Metindjwýnhmã ijaxwe, anhýro ba. Be, akamy jamã ne mrãmri mýjja punu. ¹⁵Ga kam tu akamy nokrekam mýjja ja krê nhym kôt arým akam kapríre ne. Godja ajã amim,

—Nãm mýjja punure krêñ arým Metindjwýnhbê amijo ajkë, ane. Godja â akamy anen arým kaprí:re ne. Djãm amã akamy kînhkam ne ga tu nokrekam mýjja krê? Katí. Aje amidjwýnhbit mar. Kritu kum akamy kînh ne kam kadju ty. Gadjwý ga ren amã kînh ne ren nokrekam mýjja krêñ kêt. Nhym be, katí. Ga amidjwýnhbit man amã akamy kînh kêt ne tu nokrekam mýjja krêñ arým akamyo ajkë. Kwárik wãnh o anhýr kêt. ¹⁶Dja ga te mýjja ’ô’ã amim,

—Katí. Imã ne mexkumrẽx, ane. Nhym me kute ajã, “Axwe”, anhýr prãm kwárik wãnh nõ. Dja ga âm mýjja pumû gê me ajã anhýr kêt.

¹⁷Metindjwýnh kute gwaj bajo bakam djã ne gwaj baje mýjja kuro babaja mar týx? När, djãm gwaj baje mýjjaio bakõm mar týx? Katí. Gwaj baje mar kajgo. Nhym be, kute gwaj bajo bakam gwaj baje bajaxwe kêt kadju amimar. Gwaj badjumar mex kadju baje amimar. Gwaj bakînh kadju baje amimar. Gwaj baje Metindjwýnh Karõ maro babakam ne gwaj bakînh kadju baje amimar. Metindjwýnh kute gwaj bajo bakam mýjja mex ja kadju gwaj baje amimar týxkumrẽx. ¹⁸Mýkam? Bir, me mýjja mex jao ba ne me Kritumâ àpênhô ba ne arým kàjkwakam Metindjwýnho kînh nhym pykakam me ar badjwý kum me kînh.

¹⁹Gwaj abenmã bakabẽn mex ne badjumar mex kadju amima. Gwaj abenmã Jeju’ã ajarẽn arým mar mexo amû aben kamë. Ja kadju dja gwaj amima.

²⁰Djãm ar aje me’ôo akamyja mar kêt ne ar aje adjàkurbit mar ne o ar aje Metindjwýnh bê o akêxmã? Akamybê Metindjwýnh nhô àpênh. Kwárik wãnh kubê o akêx kêt. Mrãmri ne me kute mýjja kuní kurkam Metindjwýnhmã mex.

Nhym be, godja gar akamy mar kêt ne amidjwýnhbit man arým tu nokrekam mýjja’ô krê ne kam arým o Metindjwýnh bê o akêx. Aje kubê o akêxkam arým

ajaxwe. ²¹Djâm aje tu mÿjjao aba ne aje tu mry'õ kuro abamã? När djâm ar aje tu uba kangôo akõmo abamã? När djâm ar aje apÿnh mÿjja 'õdjwÿo abamã? När djâm ar aje mÿjjao abakôt ar amã Metïndjwÿnh bê akamyo akëx pyma kêt? Aje o abakôt aje o kubê o akëx pymakam kwârik wânh o aba kêt. Dja gar akamy man kwârik wânh o aba kêt. När djâm ar aje mÿjja 'õo abakôt ar aje akamymã kaprîjadjàr jabej när ar aje akamymã Metïndjwÿnh mar rerekre jadjàr jabej? Kwârik wânh o aba kêt. Dja gar akamy ma. Kwârik wânh o aba kêt.

²²Apÿnh mÿjja'ã ne gar amim,

—Ije amim Metïndjwÿnh markam ne mÿjja ja ajmã kute kêt. Ba ren o iba ne ren ijaxwe kêt, anhýr jabej. Amimâbit dja gar arê gê Metïndjwÿnhbit ama. Nok gar ren ar akamy mar kêt ne ren tu mÿjjao abao anen ren amim angryk ne ren amim,

—Mÿkam ne ba o iban Metïndjwÿnh bê ikamyo akëx? ane. Nhym be ar aje amikam ajaxwe'õ mar kêtikam dja gar adjumar mextire. ²³Godja me'õ kute mÿjja'õ krënâmã amim,

—Kon. Dja ba kukrên arÿm ijaxwe jabej, anen atekam tu krën jabej. Djori kam mex? Kati. Arÿm axwe. Mÿkam? Bir, kute Metïndjwÿnh mar kêt ne tu krënksam. Me kute mÿjjao ba kuniköt dja me kumrêx o Metïndjwÿnh ma. Ne kam arÿm o ba. Godja me Metïndjwÿnh mar kêt ne tu mÿjjao ba jabej arÿm axwe.

Me kute Jeju mar rerekreja'ã memã ujarënh râ'ã.

Mak 10.45; Kôk 10.24; Pir 2.4

15 ¹Kam, gwaj baje amim Jeju mar tÿx jabej ne gwaj ren me kute amim mar rerekre jamã bapri're. Djâm gwaj baje amidjwÿnhbito bakînho babamã? Kati. Gwaj meo kînh. ²Gwaj bakunî banhî pýnhköt amibû'ã meo kînh. Mÿj kadjy? Bir, me mexmã. Me kute Jeju mar mexo kute amû amikamênh ne mar raxmã.

³Ga, Kritudjwÿ kute amidjwÿnh kînh kêtja pumû. Kute amidjwÿnh kînh kêt kôt ne me bakukâmâre Kritu kabën jarë. Näm Kritu Bâmmâ kum, “Me kum akurê kôt ne me kum ikurê.”

Näm ã Kritu Bâmmâ ane nhym me bakukâmâre memã arê nhym me arÿm 'ã pi'ôk no'ôk ne. Nhym kam tû:mrâm me bakamingränyrekam Kritu katon ar ba nhym me arÿm kum kurê. Kum kurê nhym arÿm amidjwÿnh kînh kêt. Gwaj badjwÿ kwârik wânh amidjwÿnhbito kînh kêt.

⁴Metïndjwÿnh ne mä me bakukâmâre djuw mexo ba nhym me mä me'ã ajarën mä me'ã pi'ôk no'ôko ba. Mÿj kadjy? Bir, dja gwaj pi'ôk ja'ren mä amijâ kabën kunî maro baba. Ja kadjy ne me 'ã pi'ôk no'ôk ne. Dja gwaj amijâ kabën kunî man arÿm tu amim Jeju mar tÿx ne. Nhym kam te apÿnh gwaj bakaprî djâri gwaj bajo ba gwaj tu amim Jeju mar tÿx râ'än 'ã badjukanga kêt. Ne kam mä amijâ kabën kunî man te bakaprîn akubyn bakînho ne. Bakînho ne arÿm amiwyâr kamnhix tÿx. Ja kadjy ne me me bakukâmâre'ã ajarën me'ã pi'ôk no'ôk ne.

⁵Metïndjwÿnh ne kute amijamâr 'iry ne kute memã tÿx jangjênh nhym me kute amim mar tÿx ne kînh. Nâ bâm mä kum ar ajo a'u'uw gê ar amã akabën mextire jadjà. Ar aje Jeju Kritu kôt ar amijo abakam gê ar amã

akabēn mextire jadja gar axikôt abenmā akabēn mextire jarē. ⁶Ne kam axikôt anhōkre kadjwÿnhbê Metindjwÿnh ra:x ne uma:ja man arÿm me kunimā arênhо amirít ne. Ja kadjy ne ba ã Metindjwÿnhmā ar ajo idjâ'wýro ane. Metindjwÿnhbê ne Bénjadjwýr djwÿnhbê Jeju Kritu Bãm.

Metindjwÿnh kum me bajtemdjwÿ kinh.

Kar 10.34; Rô 9.24; Gar 3.28; Ep 2.16

⁷Kam dja gar abeno anhōbikwa kute Kritu gwaj bajo öbikwa pyràk. Ar aje memā Metindjwÿnh raxo amirít kadjy ar abeno anhōbikwa.

⁸Ba kam ajte ar amā arê gar ama. Kàjkwakam Metindjwÿnh ne amrêbê mebê idjaer kukämäremā mÿjja jarē. Me my kà rênjhjamā arê. Nãm memā apÿnh mÿjja jarênh mämdji. Nhym kam kôt Jeju Kritu nã kurûm katon ar ba. Me bakamingränyrekam ar ba. Ar ba:n arÿm mebê idjaermâ àpênh ar ba. Metindjwÿnh kute me bakukämäremâ apÿnh mÿjja jarênh kôt ne memâ àpênh ar ban mÿjja nhipêxo ba. Nhym me arÿm omûn amim,

—Mrâmri ne Metindjwÿnh kabenkumrêx. Ga, Jeju arÿm kôt memâ àpênh ar baja pumû. Metindjwÿnh kute me bakukämäremâ arênh kôt àpênh ar baja pumû. Nãm me Jeju pumûn arÿm ã amim ane.

⁹Jeju memâ mÿjja pumûnh kêt nhipêxo ba:, me punuo mexo ba: nhym me bajtemdjwÿ arÿm omû. Me kute Metindjwÿnh raxmâ kator ne abenmâ kum,

—Djâm Metindjwÿnh ukaprí ngri got? Mrâmri ne ukaprí:kumrêx, anhýr kadjy. Ja kadjy ne me bajtemdjwÿ arÿm mÿjja pumûnh kêt kwÿ pumû:. Djâm mebê idjaerbit ne me kute Metindjwÿnh raxmâ kator kum rax jarênhmâ? Kati. Me bajtemdjwÿ ne me kute raxmâ kator kum rax jarênhmâ. Me bakukämäre ne amrêbê: ja jarê. Me bajtem kute Metindjwÿnhmâ rax jarênhja jarê. Kritu kàjkwakam Bãmmâ amijarêñ kum,

“Me bajtem nhipôkri dja ba memâ ajâ idjujarêñho amirít ne apymalâ ngre.” Nãm ã Kritu Bãmmâ me bajtem jarênhо ane nhym me arÿm 'ã pi'ôk no'ôk ne. ¹⁰Nhym kam me bakukämäre 'ôdjhÿ me bajtemmâ kum,

“Me abajtem, me on õ me wÿnh kôt akînhkumrêx.”

Nãm ã memâ ane nhym me arÿm 'ã pi'ôk no'ôk ne. ¹¹Nhym kam me bakukämäre 'ôdjhÿ me bajtemmâ kum,

“Me abajtem kunî dja ga me Bénjadjwýr djwÿnhmâ mextire jarê.

Apÿnh me aba djâ kunikôt ar abaja kum mextire jarê.”

Nãm ã me bajtemmâ ane nhym me ajte 'ã pi'ôk no'ôk ne. ¹²Nhym kam Idjaijdjwÿ me bakukämäremâ me ajare. Nãm Kritu'ã arê nhingrôt jakren memâ kum,

“Dja me bakukämäre Djexe tàmdjwÿ'ô kato. Tû:mràm me

kamingränyrekam kato. Me kute mrâmri ne pí 'yr nhym tûmràm ajte arêkam ingrân abatanh pyràk.

Dja ã tàmdjwÿ'ô kator ar bao anen arÿm kubê Bénjadjwÿrbê

kumkati. Ne kam arÿm apÿnh me ba djari meo ba. Nhym kam me bajtem arÿm tu amim kamnhixkumrêx.”

Nâm â Idjaij me bakukämäremâ ane. Me bakukämäreja kunî ne me me bajtem jarê. Metindjwînh kum me kapri nhym me kute kum rax jarënhmâja jarê.

¹³Metindjwînh ne kute memâ amak bônh nhym me kute amiwîr ô mîjja mex kamnhîxo ba. Gê ar amâ ajamak bô gar tu amim Kritu markumrêx. Ne kam arîm kôt ar akînhti:ren ar adjumar mexti:re. Nhym kam Metindjwînh Karô ar amâ atyâjadjâ gar amiwîr kamnhîx tîx ne. Ja kadjy ne ba â kum ar ajo idjâ'wîro ane.

Paur kute me bajtem kadjy àpênh'â amijarêh.

¹⁴Akmere, àpnihîre ar, djâm ar amex kêt ne ba ar amâ ikabêñ? Kati. Ar ga ne gar arîm amextire ne ar aje Metindjwînh mar mexkumrêx. Ne kam aje abenmâ 'â karô mar mexkumrêx. Täm ne ba arîm ije markumrêx. ¹⁵Ije ar amâ pi'ôk no'ôkkam ne ba itîx ne ar amâ 'â karô. Te ar aje arîm ikabêñ mar jabej ba akubyn ar amâ arê gar ajte ama. Metindjwînh ne tu kum ikaprin tu imâ idjapênh djâ'â karô ba arîm kabêñ kôt ar amâ ikabêñ jarê.

¹⁶Ije me bajtemmâ Metindjwînh'â ujarêh ny jarêhno iba kadjy ne imâ Kritu Jejumâ idjapênh'â karô. Myj kadjy? Bir, ije Metindjwînho kînh kadjy. Ije 'yr me bajtempo akêx nhym me kum mexmâ. Dja me tu amim Jeju markumrêx nhym Metindjwînh Karô arîm meo mex. Täm dja Metindjwînho kînhkumrêx.

¹⁷Kritu Jeju kute imâ tîx jadjârkam ne ba me bajtemmâ Metindjwînh kabêñ jarêhno iba. Idjapênh djâ jakam ne ba ikînhkumrêx ne ar amâ 'â amijarêhno amirîtkumrêx. ¹⁸Kum idjapênhkam ne ba Kritu kukwakam mîjja pumûnh kêt kumex nhipêx. Kritu kukwakam ije mîjja nhipêxbit dja ba 'â amijarê. Me bajtempo kute kabêñ mar ne kôt amijo ba kadjy ne ba memâ kabêñ jarê. Nâ bâm memâ kabêñ jarêñ kôt mîjja kwî nhipêx nhym me arîm omü. Omün arîm kabêñ man kôt ar amijo ba.

¹⁹Metindjwînh Karô 'itîxkôt ne ba mîjja pumûnh kêt kwî nhipêx. Ne me punuo mex. Nhym me karô punu meo ba ba me nêje me ano nhym me arîm memâ ire. Nâ bâm mîjja pumûnh kêt kwî nhipêx nhym me te kute marmâ kam no tyn kume:x ne arîm Metindjwînh raxmâ kato. Ba kam kâj bê memâ Kritu'â ujarêh ny jarêhno iba:. Djeruxarêkam arêhno iba:n amû apînh pykakam me ba djâri kunî kôt o iba:n o inhipôk ne. Ne arêhno iba:n arîm pykabê Irrij'yr arêhno bôx.

²⁰Ba ne ba me kute Kritu mar kêtjamâ arê. Me kute memâ Kritu'â ujarêh ny jarêh kêtjamâ ne ba ije kâj bê memâ arêh prâ:mkumrêx. Me'ô kumrêx kute memâ 'â ujarêh ny jarêh nhym me arîm kute mar. Me jamâ ne ije arêh prâm ngrire. Me ujarêh nhiby ije ajte memâ arêh prâm ngrire. Amû me kute mar kêt jamâbit ije kâj bê memâ arêh prâmkumrêx. Ga, me'ô arîm kute kikre nhipêxmo kraxja pumû. Nhym kam me'ôdjwî arîm 'yr bôx ne omü. Omün ajte iby ipêx prâm kêt. Badjwî ije me arîm kute mar jamâ ajte arêh prâm ngrire. Me kute mar kêt jamâbit ne ije arêh prâmkumrêx. ²¹Ije me amâ ja jarêh kôt ne me amrêbê: me bakukämäremâ arêñ memâ kum,

“Me kute memā 'ã ujarēnh kêt jamā dja me memā 'ã ajarē nhym me arȳm kuma.

Me kute mar kêt ja dja me arȳm kraxkôt prîne amijâ kuma.”

Nâm me ã me bakukâmâremâ ane nhym me arȳm 'ã pi'ôk no'ôk ne. Ba 'ã pi'ôk no'ôk pumûn arȳm ije me kute mar kêt jamâ arênh prâmkumrêx.
22 Me kute memâ arênh kêt jamâ ije arênh prâmkam ne ba pyka jakam amikrâ ar o iban te ar awyr ikrâ kräptî ne.

Me ô krîraxbê Rôma'yr têm kadjy kute memâ amijarênh.

23 Nhym be, jakam arȳm ne ba pyka ja kunikôt memâ Kritu'ã ajarênh arȳm inomâ kumê nhym me arȳm kuma. Amrêbê ne ba ar awyr ikrâ nhym ijâ amex kräptî apêx. Jakam dja ba wâm ar awyr têñ bôx ne 24 ar akam dja. Dja gwaj kam abeno bakînho bakrî:n bakrî kâjbê 'iry.

Ba kam arȳm amû pykabê Épanha'yr tê. Épanha'yr itêm kadjy dja gar ikôt o kangõn 'yr ijano. Ba kam arȳm 'yr tê. Ja kadjy ne ba amima.
25 Nhym be, ajbir jakam dja ba Djeruxarê'yr itêm ne ibôx kumrêx ne Jeju nhô me jamâ pi'ôk kapri ngâ.

26 Matenimê Akajakam Jeju nhô me ja ne me kute amû memâ ô pi'ôk kapri kwâ janormâ. Djeruxarêkam me kute amim Jeju mar kwâ ne me ô mÿjja kêt ne ar ba nhym me kute memâ anormâ. 27 Me ta ne me kute memâ anormâ. Mrämri me kute memâ ôr prâmkam mexkumrêx. Djeruxarêkam me kute amim Jeju mar ja ne me kumrêx Kritu'ã ujarênh nyo ban amû me bajtemmâ arê. Mebê idjaer ne me amû me bajtemmâ Kritu jarê nhym me arȳm tu amim markumrêx ne kînhkumrêx. Ne kam me kute amikutâ memâ ô pi'ôk kapri janor prâmkumrêx.

28 Dja ba me'yr pi'ôk kapriô bôx ne memâ kungâ. Me kînh djâ ja memâ kungân arȳm akubyn tê. Akubyn pykabê Épanha'yr tê. 'Yr tê:n krîraxbê Rôma kumrêxkam ar akam bôx. Ne kam amû pykabê Épanha'yr tê. 29 Ije Kritu mar raxkôt ikî:nhkumrêx. Ar akam ibôx ne ije prîne ar amâ Kritu'ã ujarênh ny jarênhkam dja gar ikudjwa akînhkumrêx. Tâm ne ba arȳm kuma.

30 Akmere, àpnihîre ar, Bênjadjwýr djwýnhbê Jeju Kritu kabenkôt, Metîndjwýnh Karô kum gwaj bajabéja kabenkôt ne ba ar amâ arê. Dja gar Metîndjwýnhmâ ijo adjâ'wýr 'âno dja. Ba ne ba idjapênh týx ar iba. Kum ijo adjâ'wýr 'âno djan o iro'ã apêñ ikôt o kangõ.

31-32 Dja gar kum,

—Djûnwâ, arȳm Paur pykabê Djudêjakam têmmâ. Kam me kwâ kute amar kêt ne ar ba. Dja ga mebê utâ. Gêdjâ krîraxbê Djeruxarêkam têñ Jeju nhô me jamâ me ô pi'ôk kapri ngâ. Dja ga memâ kînh jadjâ gê me kum me kînh ne amim me ô pi'ôk kapri by. Djûnwâ, aje mrämri Paur ar ikam bôx'ã amim karô jabej amrê ar iwyr ano gê kînh ne ar ikam bôxkumrêx. Dja bar kam Paur kôt abenmâ týx jangijn Jeju kôt ar amijo iban 'ã idjukanga kêt, ane. Dja ga ã kum ijo adjâ'wýro ane. 33 Metîndjwýnh ne kute memâ umar mex jangjênh djwýnh. Jakam ba kum ar ajo a'uwan gê ar akunî më amijo kajkep râ'ã ne. Tâm ne ja.

Kute apýnh õbikwamã kute amikabẽn mex janor.

16 ¹Gwaj bakanikwŷnh Bebi ije ar amã arênhmã. Bebi ne mexkumrêx ne krîraxbê Xekrerekam me kute amim Jeju mar kadjy àpênh ba. Me kute Jejukôt ar aben pydjo baja kadjy àpênh ba. ²Dja gar amã kînh ne kum akabẽn mex jarê. Bénjadjawyr djwŷnh Jeju nhõ me ja ne me kum aben jabê. Dja gar me kudjwa amã Bebi jabê. Godja gar àpênh'õ'la omû nhym Bebi kum ar aje kôt o kangõnh prâm jabej tu kôt o kangõ. Ta ne me krâpti:kôt o kangõ. Badjwŷ ikôt o kangõ. Dja gar pânh kôt o kangõ.

³Ne ajte amûl Prixiramê Akwire arkum ikabẽn mex jarê. Nâm ar iro'â Kritu Jejumã àpênh ba. ⁴Ar ta ne ar inêje memã kabẽn. Nâm me te umati tâ nhym arkum amijâ ma kêt ne tu me'yr tên inêje memã kabẽn. ⁵Ne ba arkum ukapri: jarê. Me bajtem kute amim Jeju mar kunî, apýnh me kute Jejukôt ar aben pydjo ba djari ne me ajte arkum ukapri jarê.

⁵Ar ô kikrekam me kute amim Jeju mar ne ar aben pydjo bawâdjwŷ. Me wâmâdjwŷ dja gar ikabẽn mex jarê. Wâkam imã inhôbikwa kînh. Kubê Epenexu. Dja gar kum ikabẽn mex jarê. Pykabê Adjijkam ne Epenexu kumrêx Kritu'yr amijo akêx.

⁶Dja gar ajte Marijmã ikabẽn mex jarê. Marij ne gwaj bakadjy àpênh rax.

⁷Dja gar ajte wâkam inhôbikwa Tônikumê Djunijmê arkum ikabẽn mex jarê. Ar wâ ne me ar iro'â ar ibê ijê. Jeju kute ar anorja ne ar abenmã Tônikumê Djunij ar arê:n kute ar mar tŷx. Ar kumrêx Kritu'yr amijo akêx. Ba kam badjwŷ 'yr amijo akêx.

⁸Ãpritumê ne bar imã Bénjadjawyr djwŷnh jabê. Kam imã Ãpritu jabê. Ar kum ikabẽn mex jarê.

⁹Ne ajte Ubanumã ikabẽn mex jarê. Ubanu Kritu kadjy gwaj bakôt àpênh ar ba. Etakidjawy imã kînh. Dja gar ajte kum ikabẽn mex jarê.

¹⁰Ne ajte Aperimâdjwŷ ikabẽn mex jarê. Aperi ne Kritumã àpênh mexkumrêx nhym me arŷm kôt kuma. Dja gar ajte Artobur nhõ kikrekam ar wâdjwymã ikabẽn mex jarê.

¹¹Ne ajte inhôbikwa Erodjiomã ikabẽn mex jarê. Ne Naxixu nhõ kikrekam ar kute Bénjadjawyr djwŷnh marjamã ajte ikabẽn mex jarê.

¹²Gwaj bakanikwŷnh Kripenamê bakanikwŷnh Kripodjamã dja gar ajte arkum ikabẽn mex jarê. Nâm ar Bénjadjawyr djwŷnhmã àpênh ar ba. Dja gar ajte Pexirmã kum ikabẽn mex jarê. Me kum me bakanikwŷnh kînh. Pexir ne Bénjadjawyr djwŷnhmã àpênh ra:x.

¹³Nhym Rupumê nã ar. Badjwŷ ne ba o inã. Dja gar ajte arkum ikabẽn mex jarê. Bénjadjawyr djwŷnh ne amijo Rupu pytân ar o ba.

¹⁴Dja gar ajte Axikritumê Prekötímê Erimanhmê Patubamê Erimijmê ar ro'â gwaj baje aro bakamyja arkum ikabẽn mex jarê.

¹⁵Ne Pirogumê Djurijmê Nerumê Neru kanikwìnhmê Orípamê ar ro'ã Jeju nhõ me ja kunímê dja gar arkum ikabẽn mex jarẽ.

¹⁶Ne abenwyr bôx ne abeno arôrök ne aben pa kriij. Apýnh me kute amim Kritu mar ne kôt ar aben pydjo ba djàri ne me ar amã kabẽn mex jarẽ.

Me kute aminêje me 'âno âm'â memâ karô.

¹⁷Akmere, àpnhiire ar, gora ikabẽn ma. Arým ne gar aje Metíndjwînh kabẽn kukràdjà mar katât. Dja me'õ ar bôx ne kupa'ã ajte ar amã atemâ mýjja'õ jarẽ. Ne abenbê ar ajo bikjér prâm ne Metíndjwînhbê ar ajo akéx prâm. Gora ar aminêje me 'âno djan memâ akàx. ¹⁸Mýkam? Bir, djâm me wâ ne me gwaj banhõ Bénjadjwyr djwînhbê Kritumâ apê? Kati. Nâm me amidjwînhbit man mã axwe. Ne kute me noo biknor kadjy prîne memâ me kaběno irô mex. Ne memâ 'êx ne kaběn mexkumrêx. Nhym me no rerekreja kum me kaběn kînhkumrêx.

¹⁹Nhym be ar ga ne gar aje Metíndjwînh mar mex nhym me kuní kute abenmâ ar ajarênho ipôk ba ar ama. Ne kam ar akam ikînhkumrêx. Kam, dja gar mýjja mexbit ma. Kwârîk wânh mýjja punu mar kêt.

²⁰Metíndjwînhkôt me umar mexkumrêx. Ta dja ar amã týx jadjà nhym Xatanaj te ar amã apnê. Kôt ar ajaxwemâ te ar amã apnê gar amijâno dja. Arým aje Xatanajmâ rerek jadjàrmâ. Aje mrâmri ne aparo Xatanaj krâ kajyr pyràk. Arým aje Xatanajmâ rerek jadjàr 'yr.

Gê Bénjadjwîrbê Jeju tu kum ar akaprîn ar ajo ba. Tâm ne ja.

²¹Ximoxi ikôt àpênhja ne ar amã kaběn mex jarẽ. Inhôbikwa Juxumê Djaxomê Xopatudjwî ar amã kaběn mex jarẽ.

²²Ba ibê Texu ne ba Paur kukwakam pi'ôk ja no'ôk. Nâ bâm tu amim Bénjadjwyr djwînh markumrêx. Ne amû ar amã ikaběn mex jarẽ.

²³Gajudjwî ne ar amã kaběn mex jarẽ. Jakam ar ije amim Jeju mar ne kôt ar aben pydjo ibaja kuní ne bar mã Gaju nhõ kikrekam bôx nhym mã ar ikunio djuw mex.

Eraxumê gwaj bakamy Kwatu ar amã kaběn mex jarẽ. Eraxu ne kute krírax jakam bénjadjwîrmâ pi'ôk kaprî pumûnh djwînh. ²⁴Gê Bénjadjwîr djwînhbê Jeju Kritu tu kum ar akuní kaprî:kumrêx ne ar ajo ba.

²⁵Dja ar amã týx jadjà. Amrêbê ne ba kâj bê memâ Jeju Kritu'ã ajarê nhym 'â ujarênh arým ar awyr bôx gar tu amim markumrêx. Ar aje tu amim markumrêxkam dja ar amã týx jadjà gar kôt ar amijo aban 'â adjukanga kêt. Amrêbê ne Kritu'ã ujarênh nyja me bakukâmãrebê bipdjur tûm. Nhym kam me kute arênh kêtekumrêx. ²⁶Nhym kam ajbir jakam Metíndjwînh arým gwaj bamâ Kritu'ã ujarênh amirítkumrêx. Amrêbê: ne Metíndjwînh kukwakam kaběn jarênh djwînh Kritu'ã pi'ôk no'ôk gwaj jakam, 'âtû:mkam amim arênh arým kuma. Metíndjwînh tûn ne ar ba râ'ã: râ'ã ne. Kaběn kôt ne gwaj apýnh pyka djàri kuníkôt memâ Kritu'ã ajarê nhym kuníkôt me arým 'â ujarênh ma. Dja me kwî tu amim Kritu markumrêx ne kaběn markumrêx ne kôt ar amijo ba. Ja kadjy ne gwaj memâ 'â ajarê.

27 Metîndjwŷnh pydji ne amak me:xkumrêx ne no me:xkumrêx. Ba kum
meo a'uw gê memã amak bô. Me kute tu amim Jeju Kritu markumrêxkôt
gê memã amak bô. Dja memã amak bô nhym me kunî arȳm kum rax
jarênh râ'lâ: râ'lâ ne. Tâm ne ja.